

Rapport

LOCATIEONDERZOEK KERMIS HAARLEM- NOORD

**Onderbouwing scenario's toekomst kermis
Haarlem-Noord**
September 2018

**Gemeente
Haarlem**

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2018/147

Datum

September 2018

Opdrachtgever

Inge van Gansewinkel
Gemeente Haarlem

Auteur(s)

Ester Hilhorst
Ralf ten Hove
Thijs Lenderink

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

1. Aanleiding en opzet	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Afbakening onderzoek en scenario's	6
1.3 Deelonderzoeken gemeente Haarlem en I&O Research.....	6
1.4 Leeswijzer	7
2. De kermis in beleidsmatige en organisatorische context	9
2.1 Inleiding.....	9
2.2 Ontwikkelingen kermis in Nederland	9
2.3 Karakteristieken van de kermis aan de Zaanenlaan	9
2.4 Herkomst bezoekers kermis Zaanenlaan	11
2.5 De kermis als evenement	13
2.6 Proces en elementen vergunningverlening	14
2.7 Begroting Kermis.....	17
2.8 Conclusies beleidsmatige en organisatorische context	17
3. Scenario A: behouden kermis op de Zaanenlaan	20
3.1 Inleiding.....	20
3.2 Logboeken.....	20
3.3 Onderzoek onder omwonenden	21
3.4 Groepsgesprek direct omwonenden	23
3.5 Groepsgesprek exploitanten.....	25
3.6 Oordeel veiligheidsdiensten	26
3.7 Conclusie Scenario A: behouden kermis op de huidige locatie	27
4. Scenario B: verplaatsen naar een alternatieve locatie	29
4.1 Inleiding.....	29
4.2 Locatie-onderzoek naar mogelijke alternatieve locaties	29
4.3 Beoordeling longlist op de 'must haves'.....	31
4.4 De locaties van de shortlist.....	31

4.5	Beoordeling shortlist locaties op de 'nice to haves'	36
4.6	Beoordeling shortlist door hulpdiensten, exploitanten en overige stakeholders	38
4.7	Conclusie Scenario B: verplaatsen kermis naar alternatieve locatie	42
5.	Beantwoording van de onderzoeksvraag	44
5.1	Aanleiding en onderzoeksvraag	44
5.2	Overall conclusies op de onderzoeksvraag	44
	Bijlage 1 Logboeken Kermis 2018	47
	Bijlage 2 Toelichting 'Must haves'	49
	Bijlage 3 Scoringstabel en toelichting 'Nice to haves'	53
	Bijlage 4 Uitkomsten onderzoek omwonenden 2018	56

1

HOOFDSTUK

Aanleiding en opzet

1. Aanleiding en opzet

1.1 Aanleiding

De kermissen op de Grote Markt in het Centrum van Haarlem en de Zaanenlaan in Haarlem-Noord, zijn al enige jaren onderwerp van discussie. Op 17 november 2016 nam de gemeenteraad de motie 'Botsende belangen' aan, waarin het college werd gevraagd een visie op te stellen aan de hand van een onderzoek in samenspraak met betrokken partijen naar verschillende toekomstscenario's voor de kermis aan de Zaanenlaan in Haarlem Noord. In de commissievergadering van 21 september 2017 is de rapportage¹ van het onderzoek besproken. De commissie was van mening dat de scenario's onvoldoende waren uitgewerkt en vroeg om aanvullend onderzoek, teneinde een zorgvuldige afweging te kunnen maken over de toekomst van deze kermis.

1.2 Afbakening onderzoek en scenario's

Opdrachtgever van onderhavig aanvullend onderzoek is de afdeling ECDW (Economie, Cultuur, Duurzaamheid en Wonen) van de Gemeente Haarlem, die geen betrokkenheid heeft met de vergunningverlening, organisatie en handhaving van de kermis. Het vervolgonderzoek heeft alleen betrekking op de kermis in Haarlem-Noord en dient meer alternatieve locaties voor de kermis in ogenschouw te nemen dan het eerste onderzoek.

De vraagstelling van het vervolgonderzoek naar de kermis aan de Zaanenlaan spitst zich toe op de uitwerking van de volgende twee scenario's:

- A. **Behouden:** Kan de kermis aan de Zaanenlaan in de huidige vorm worden voortgezet? En welke eventuele aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen?
- B. **Verplaatsen:** Kan de kermis aan de Zaanenlaan worden verplaatst naar een alternatieve (evenementen)locatie in Haarlem die geschikt is voor een dergelijk evenement?

1.3 Deelonderzoeken gemeente Haarlem en I&O Research

In het kader van dit vervolgonderzoek heeft de gemeente Haarlem een aantal deelonderzoeken uitgevoerd:

- Onderzoek naar alternatieve locaties. Uitgangspunt is de lijst met 16 locaties die zijn meegenomen in het eerdere onderzoek door Bureau Morkink, verrijkt met de input van de verschillende gebiedsteams in Haarlem. In totaal zijn 24 locaties beoordeeld;
- Onderzoek onder omwonenden in een straal van 400 meter rondom het huidige kermisterrein Zaanenlaan;
- Gedurende de kermis van 25 april t/m 6 mei 2018 is, net zoals de voorgaande jaren, een aantal metingen en registraties verricht, mede ter toetsing van scenario A (behouden van de kermis).

Het gaat om:

- Registratie binnengekomen meldingen;
- Geluidsmetingen dB(A) en dB(C)² gedurende het hele evenement;
- Registratie van de incidenten gedurende de kermis, net als voorgaande jaren opgesteld door Alpha Security, het Rode Kruis en de Politie.

N.B. De gewenste inschatting van bezoekersaantallen op verschillende momenten per dag bleek erg kostbaar en heeft daarom niet plaatsgevonden als deelonderzoek.

¹ Rapportage onderzoek Toekomst kermissen Grote Markt en Zaanenlaan - Motie 'Botsende Belangen'. Bureau Morkink Advies (2017)

² De dB(A) is de eenheid waarin de sterkte van het geluid wordt weergegeven. De dB(A) is afgeleid van de gewone decibel, maar corrigeert de geluidssterktes voor de gevoeligheid van het (menselijk) oor. Deze is namelijk voor de verschillende frequenties van het geluid niet gelijk. Het menselijk oor is gevoelig voor tonen tot een bepaald niveau (ca. 55-60 dB). Het A-filter werkt niet goed bij metingen tijdens muziek met veel lage tonen. Daarom wordt bij dancemuziek het C-filter gehanteerd. Er zijn wel normen voor maximale dB(A)-waarden maar geen normen voor dB(C)-waarden.

Daarnaast heeft I&O Research op verzoek van gemeente Haarlem een aantal deelonderzoeken uitgevoerd:

- Deskresearch;
- Second opinion beoordeling 24 potentiële locaties (d.m.v. een schouw, aangevuld met onderdelen van de deskresearch en interviews);
- Groepsgesprekken met (vertegenwoordigers van) exploitanten en met direct omwonenden die tijdens de kermisperiode of al eerder een melding of een klacht hebben ingediend;
- Interviews met beheerders van potentiële locaties, betrokken beleidsmedewerkers en veiligheidsdiensten.

1.4 Leeswijzer

Onderliggende rapportage is gebaseerd op bovengenoemde deelonderzoeken. **Hoofdstuk 2** plaatst de kermis aan de Zaanenlaan in een beleidsmatige en organisatorische context: hoe is de kermis te karakteriseren, hoe verhoudt de kermis zich tot het gemeentelijke (evenementen)beleid, hoe verloopt het proces vergunningverlening en inschrijving en in welke mate is de begroting van de kermisexploitatie kostenneutraal? Dit hoofdstuk sluit af met conclusies.

Hoofdstuk 3 beschrijft de uitwerking van Scenario A: behouden van de kermis aan de Zaanenlaan: hoe kijken diverse betrokkenen hier tegenaan en hoe verhoudt zich dat tot de registraties en de vergunningsvoorwaarden van de kermis? Dit hoofdstuk sluit af met conclusies.

Hoofdstuk 4 beschrijft de uitwerking van Scenario B: verplaatsen van de kermis naar een alternatieve locatie. Allereerst zijn 24 locaties beoordeeld op zeven 'must haves'. Vervolgens zijn de locaties die voldoen aan de 'must haves' beoordeeld op de door de gemeente Haarlem geformuleerde 'nice to haves' voor een kermis. Deze shortlist is ook voorgelegd aan diverse stakeholders (beheerders, veiligheidsdiensten, gemeentelijke beleidsadviseurs): hoe kijken zij aan tegen deze locatie? Ook dit hoofdstuk sluit af met conclusies.

In het laatste hoofdstuk brengen we de conclusies uit hoofdstuk 2, 3 en 4 en daarmee de verschillende scenario's met elkaar in verband.

2

HOOFDSTUK

De kermis aan de Zaanenlaan in beleidsmatige en organisatorische context

2. De kermis in beleidsmatige en organisatorische context

2.1 Inleiding

De kermis aan de Zaanenlaan vond in 2018 plaats van 25 april tot 6 mei. Dit hoofdstuk plaatst de kermis aan de Zaanenlaan in een beleidsmatige context. Onderdelen die aan de orde komen zijn: de ontwikkelingen van de kermis in Nederland (paragraaf 2.2), de karakteristieken van de kermis aan de Zaanenlaan (paragraaf 2.3), de herkomst van bezoekers (paragraaf 2.4), de kermis als evenement (paragraaf 2.5), aspecten van vergunningverlening (paragraaf 2.6) en de begroting van de kermis (paragraaf 2.7). Het hoofdstuk sluit af met een conclusie (paragraaf 2.8).

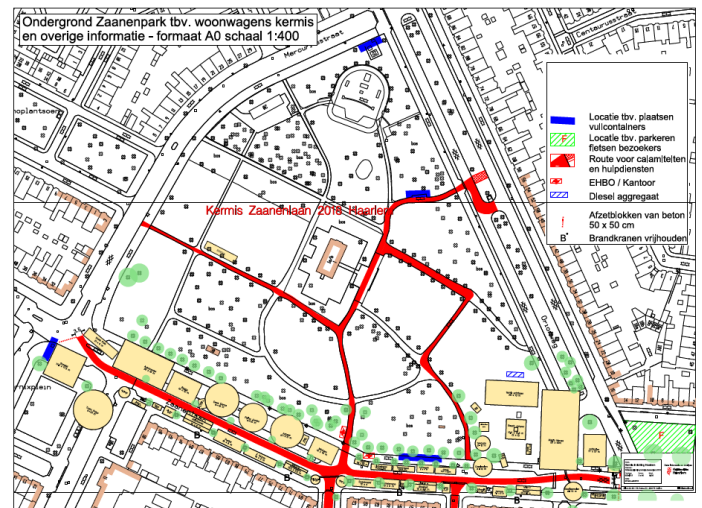
2.2 Ontwikkelingen kermis in Nederland

Er vinden in Nederland jaarlijks 1.700 kermissen plaats. De kermis is één van de populairste terugkerende evenementen. Desondanks staat de traditionele kermis onder druk. Landelijk is een trend zichtbaar van teruglopende bezoekersaantallen, hogere kosten en minder omzet voor de exploitanten. Ook het aantal kermissen in Nederland loopt al jaren terug. Jaarlijks verdwijnen er enkele tientallen kermissen, vooral in de kleine gemeenten. Terwijl consumenten steeds hogere eisen gaan stellen aan vermaak, heeft de kermis meer en meer te maken met concurrentie in het explosief gegroeide Nederlandse evenementenlandschap (inclusief pretparken). Ook vormt nieuwe technologie, bijvoorbeeld in de vorm van spelcomputers en smartphones een steeds spectaculairder alternatief. Daarnaast eisen de risico's van de kermis meer aandacht op. Diverse berichten in de afgelopen jaren maken duidelijk dat ook kermissen niet altijd zonder incidenten verlopen. Er is dan ook (voortdurend) veel aandacht voor veiligheid op kermissen. Betrokkenen partijen geven aan dat het inschatten van risico's, regisseren en waarborgen van veiligheid en het bepalen van verantwoordelijkheden een lastige opgave kan zijn en leidt tot extra kosten. Kortom, de kermis heeft in het algemeen te maken met de nodige uitdagingen.

2.3 Karakteristieken van de kermis aan de Zaanenlaan

De kermis aan de Zaanenlaan in Haarlem is één van de grotere kermissen in Nederland. De kermis aan de Zaanenlaan heeft een duur van twaalf dagen en een omvang van ongeveer veertig attracties. Tijdens twee dagen wordt er opgebouwd, er is één dag voor het afbreken van de kermis. De duur en omvang van de kermis zijn de afgelopen jaren gelijk gebleven, bleek uit het onderzoek van Bureau Morkink Advies:

“De omvang van de kermis op de Zaanenlaan is de afgelopen jaren ongewijzigd. In 2009 is de omvang van het kermisterrein vastgesteld door het college. Jaarlijks, voor zover bekend sinds 1990, staan er ongeveer 40 attracties op de Zaanenlaan. De omvang van de kermis (de ingenomen ruimte door de kermis in m²) is de afgelopen zeven jaren gelijk gebleven. Op de Zaanenlaan is in 2009 het stukje grasveld (hoek Zaanenlaan/Orionweg) met attracties voor de kinderen erbij gekomen. De omvang (in oppervlak en in aantal attracties) van de kermis op de Grote Markt is zover bekend sinds voor de Tweede Wereldoorlog ongewijzigd”³.

³ Bureau Morkink Advies (2017): Toekomst kermissen Grote Markt en Zaanenlaan Motie 'Botsende Belangen', p. 11

De kermis aan de Zaanenlaan wordt in Haarlem omschreven als een 'familiekermis', mede om het verschil duidelijk te maken met de kermis aan de Grote Markt, die zich qua doelgroep méér richt op jongeren. Landelijk gezien is de kermis aan de Zaanenlaan volgens de kermisbonden één van drie toonaangevende Koningskermissen (kermissen die tijdens Koningsdag plaatsvinden). Voor de exploitanten is deze periode de start van het kermisseizoen. De kermis aan de Zaanenlaan is qua duur en aantal attracties te vergelijken met de grotere kermissen in Nederland, zoals blijkt uit de tabel.

Tabel 2.1

Overzicht grotere kermissen in Nederland⁴

PLAATS	DUUR 2018 (EXCL. OP- EN AFBOUW)	SCHATTING ATTRACTIES	LOCATIE
Haarlem Grote Markt april, koningskermis	15 dagen	20	Centrum
Haarlem Zaanenlaan, april/mei, toonaangevende koningskermis	12 dagen	42	Woonwijk
Den Haag, toonaangevende koningskermis	9 dagen	44	Malieveld
Den Haag, september	7 dagen	60	Centrum
Rotterdam, toonaangevende koningskermis	16 dagen	50	Schiehaven
Tilburg, Zomerkermis	10 dagen	250	Centrum
Groningen, mei	11 dagen	60	Centrum
Groningen, augustus	8 dagen	20	Centrum
Zwolle, mei	10 dagen	18	Centrum
Zwolle, augustus	10 dagen	40	Centrum
Breda, voorjaar	6 dagen	38	Centrum
Breda, najaar	10 dagen	50	Centrum
Nijmegen, zomer	9 dagen	15	Centrum
Nijmegen, najaar	9 dagen	60	Centrum
Zaandam, september	10 dagen	30	Veldpark
Alkmaar, eind augustus	10 dagen	65	Centrum
Hoorn, augustus	10 dagen	70	Centrum
Weert, september	6 dagen	130	Centrum

⁴ www.kermis.nl, www.festipedia.nl en sites van de betreffende kermissen

Overigens is de kermis op de Grote Markt ook een 'Koningskermis' maar qua attracties van een kleinere omvang. Het is lastig een compleet overzicht te krijgen van de grotere kermissen. Diverse bronnen spreken elkaar enigszins tegen voor wat betreft het aantal dagen en het aantal attracties. Ten opzichte van het kermisoverzicht in de rapportage van Bureau Mokkink Advies ontbreken de voor- en najaarskermis op de Dam in Amsterdam⁵. De gemeente Amsterdam wil hier vanaf 2018 geen vergunning meer voor verlenen in verband met conflicterende belangen in de openbare ruimte. De lijst is aangevuld met de Koningskermis bij de Schiehaven in Rotterdam en twee kermissen in Zwolle.

Wat opvalt in het overzicht van (gemeenten met) grotere kermissen is dat er –los van de Zaanenlaan– geen één in een woonwijk plaatsvindt. De meeste (grotere) kermissen vinden plaats op pleinen in de binnenstad of in een groter park/eventemententerrein. Wat ook opvalt, is dat meerdere gemeenten twee kermissen per jaar hebben, waarvan één in het voorjaar en één in de zomer/najaar.

2.4 Herkomst bezoekers kermis Zaanenlaan

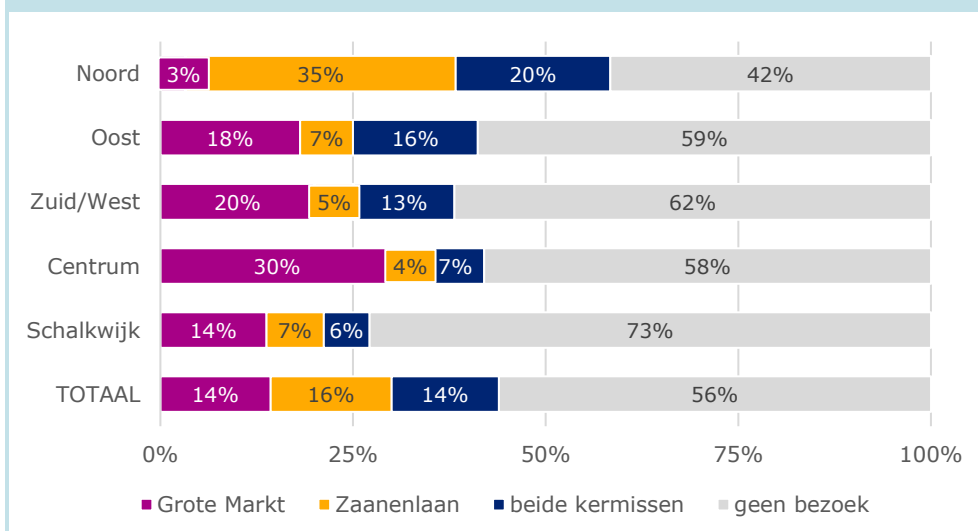
In het voorjaar van 2017 is onder leden van het Digipanel in Haarlem een enquête gehouden over de algemene oriëntatie ten aanzien van de kermis in Haarlem. Ruim 1.500 leden van het Digipanel hebben aan de enquête meegewerkt. De uitkomsten zijn ook meegenomen in het onderzoek van Bureau Mokkink Advies. In dit aanvullende onderzoek concentreren we ons op de herkomst van de bezoekers per postcodegebied om een indruk te geven van de mate waarin de kermis aan de Zaanenlaan een kermis is voor de wijk of voor de gemeente als geheel.

Korte beschrijving uitkomsten bezoekersonderzoek

Iets minder dan de helft van de panelleden had per 2017 in de twee voorgaande jaren een kermis in Haarlem bezocht (44%). Panelleden uit Haarlem-Noord zijn vaker een kermisbezoeker dan panelleden uit andere wijken. Overigens zitten er weinig jongeren in het panel, wat de uitkomsten voor deze groep kan vertekenen.

Figuur 2.1a

Kermisbezoek per stadsdeel

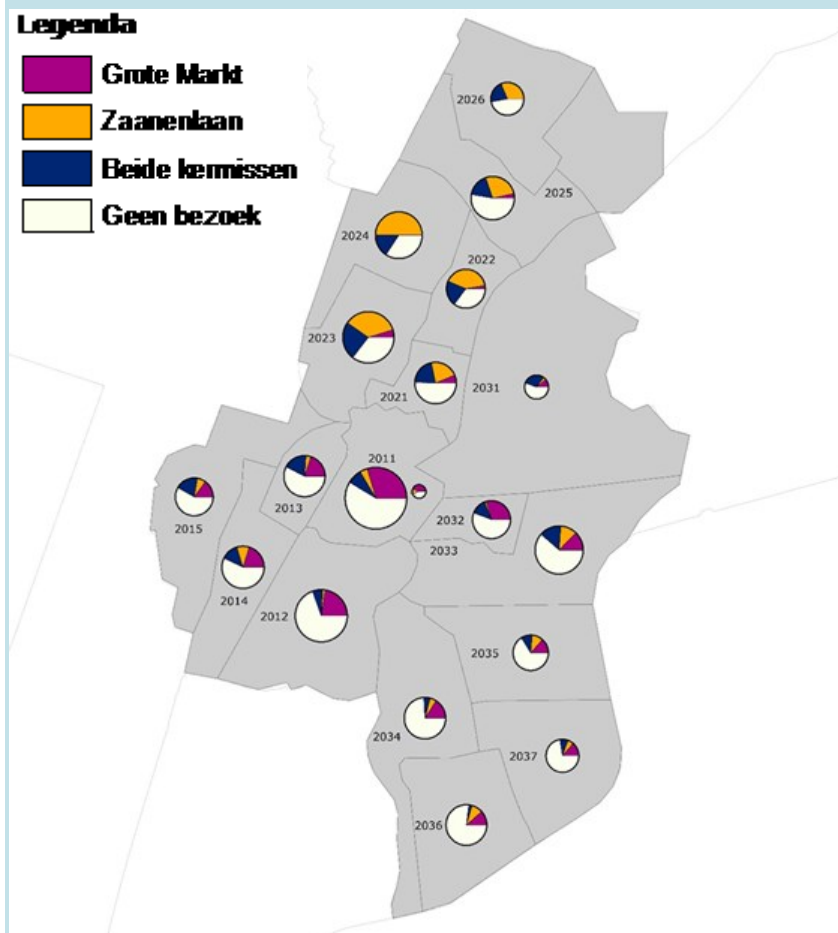
⁵ <https://www.parool.nl/amsterdam/einde-kermis-op-de-dam-verrast-exploitanten~a4525110/>

De twee kermissen die Haarlem telt; op de Grote Markt in het Centrum en aan de Zaanenlaan in Haarlem-Noord, werden beide door ongeveer twee op de drie kermisgangers bezocht. Een derde bezocht alleen de Grote Markt, een vrijwel even groot deel ging alleen naar de Zaanenlaan en nog eens een derde ging naar beide kermissen.

Van de panelleden met één of meer thuiswonende kinderen van 14 jaar of jonger (22%) gaven bijna acht op de tien aan dat hun kind(-eren) in de twee jaar voorafgaand aan het onderzoek in Haarlem een kermis hebben bezocht. Bijna driekwart van de jeugdige kermisgangers bezocht de kermis aan de Zaanenlaan, ongeveer de helft de kermis op de Grote Markt. Eén op de acht Haarlemse panelleden heeft in dezelfde periode een kermis buiten Haarlem bezocht. Santpoort, Amsterdam en Tilburg waren in dat geval de meest populaire plaatsen.

Figuur 2.1b

Kermisbezoek per postcodegebied

Panelleden uit Haarlem-Noord zijn meer georiënteerd op de kermis aan de Zaanenlaan dan op de kermis op de Grote Markt. Panelleden uit het zuidelijke deel van Haarlem zijn meer georiënteerd op de kermis aan de Grote markt.

Uit de analyse van de herkomst van bezoekers van de kermis aan de Zaanenlaan kunnen we opmaken dat deze kermis een belangrijke functie heeft voor de buurt. Verplaatsing van de kermis naar een andere wijk is daarom niet voor de hand liggend.

2.5 De kermis als evenement

De gemeente Haarlem kent geen specifiek kermisbeleid. De nota Evenementenbeleid 2018-2022 benoemt de voor Haarlem beeldbepalende en bijzondere evenementen. De beide kermissen in Haarlem vallen daar niet onder, al verwijst de nota er wel naar de twee kermissen in de stad. De kermissen maken qua promotie door Haarlem Marketing onderdeel uit van het Koningsdagprogramma. De gemeente Haarlem verstrekt geen subsidie aan de kermis. Wel levert de gemeente personele inzet voor de organisatie van de kermis en ondersteunt op die manier.

Volgens het Veiligheidsplan van de gemeente Haarlem trekt de kermis aan de Zaanenlaan zo'n 8.000 bezoekers per dag en op Koningsdag 15.000 bezoekers. Gedurende de gehele periode trekt de kermis in totaal circa 100.000 bezoekers. Zo'n 30% van de leden van de Digipanel van Haarlem bezocht in 2015 of 2016 de kermis aan de Zaanenlaan⁶. Daarmee kan de kermis aan de Zaanenlaan zich qua bezoekeroriëntatie meten met Bevrijdingspop en Haarlem Jazz & More en laat het de andere evenementen duidelijk achter zich⁷. Bevrijdingspop en Haarlem Jazz & More trekken (in een kortere periode) wel meer bezoekers (geschat 125.000). De gemiddelde verblijfsduur schat men in op 1 tot 2 uur. Voor gezinnen en groepen jongeren is de gemiddelde verblijfsduur wat langer.

In het Handboek Richtlijnen Evenementen Gemeente Haarlem⁸ is opgenomen dat kermissen zijn ingeschaald als zogenaamd Categorie B-evenement. Dit zijn evenementen met een gemiddeld risico, waarbij sprake is van een beperkte impact op de directe omgeving en/of gevolgen voor het verkeer. De voorbeelden die de gemeente Haarlem hier noemt zijn: popconcerten, sportevenementen, (grote) Sinterklaasintocht en kermissen. Bevrijdingspop en Haarlem Jazz & More zijn voorbeelden van een Categorie C-evenement (hoog risico-evenement, waarbij sprake is van een grote impact op de stad en/of regionale gevolgen).

Voor evenementen met de categorieën A, B en C is het aanvragen van een evenementenvergunning verplicht. Voor overige activiteiten (minder dan 150 bezoekers, bij een optocht maximaal 300 deelnemers, weinig tot geen geluids- en verkeersoverlast), volstaat een melding.

Het Evenementenbeleid 2018-2022 kent voor een aantal evenementenlocaties zogenaamde locatieprofielen. Van zo'n locatie zijn de eigenschappen in relatie tot de bewoners, ondernemers en gebruikers van een locatie opgenomen. Zo kan voor bepaalde locaties een maximaal aantal wegafsluitingen per jaar gelden of sprake zijn van het risico van geluidsoverlast bij dichte bebouwing. Dit laatste zou bijvoorbeeld kunnen leiden tot extra geluidsbepalingen bij evenementen of tot het beperken van het aantal evenementen op die locatie. Ook is een maximum aangegeven van het aantal B- en C-evenementen per locatie, om onevenredige belasting van de omgeving te voorkomen. In principe kunnen in de gehele stad, ook buiten de genoemde locaties, evenementen plaatsvinden. Voor evenementen van de B- en C-categorie moet de burgemeester hiervoor wel toestemming verlenen.

Voor de Zaanenlaan is geen locatieprofiel opgesteld. De kermis aan de Zaanenlaan is een voorbeeld van een evenement waarvoor vergunning is verleend (categorie B) en dat met toestemming plaatsvindt buiten een evenementenlocatie.

⁶ Gemeente Haarlem (2017) *Kermis in Haarlem*.

⁷ Gemeente Haarlem (2016): *Cultuurmonitor 2016*

⁸ Gemeente Haarlem (2017): *Handboek Richtlijnen Evenementen Gemeente Haarlem*, p. 10.

2.6 Proces en elementen vergunningverlening

De gemeente Haarlem is naast vergunningverlener ook organisator van de kermis⁹. De gemeentelijke kermiscoördinator meldt ieder jaar uiterlijk op 20 oktober de kermis aan voor de regionale evenementenkalender. Het evenemententeam¹⁰ van de gemeente Haarlem bepaalt bij aanmelding ten behoeve van de regionale evenementenkalender welke evenementen in de Projectgroep Grote Evenementen (PGE¹¹) aan de orde komen. Door de melding op de regionale kalender zijn B- en C-evenementen vroegtijdig bekend. De termijn voor het indienen van een daadwerkelijke aanvraag voor een B- en C-evenement is 18 weken voor aanvang van het evenement.

De planning voor een categorie-B- en C-evenement is als volgt:

20 oktober	Aanmelden evenement voor de regionale evenementenkalender
Begin van het jaar	Uitnodiging PGE (V&H stuurt planning en lijst van benodigde documenten)
Minimaal 18 weken voor evenement	Aanvraagformulier voor vergunning indienen met bijlagen
Check op de aangeleverde stukken (compleet, actueel, etc.)	
10 weken voor evenement	Definitieve stukken inleveren voor PGE-vergadering
8 weken voor evenement	Formele adviesronde PGE
6 weken voor evenement	Afgifte vergunning
Mogelijkheid tot bezwaar- en beroep	
1-2 dagen voor evenement	Integrale schouw
Dag van evenement	Evenement; toezicht en handhaving op de voorschriften
Na afloop	Evaluatie

De inschrijfprocedure voor de kermisexploitanten

Kermisexploitanten kunnen vanaf 1 december via een inschrijfformulier (het standaard kermisbondformulier) hun interesse kenbaar maken voor de kermis Zaanenlaan. Voor 31 december moet het formulier bij de gemeente binnen zijn. Uit de Algemene Kermisvoorwaarden van de gemeente Haarlem blijkt dat er een gesloten verpachtingsstelsel is. Dit betekent dat de gesloten enveloppen met inschrijvingen niet openbaar worden geopend en voorgelezen. Evenmin worden de geboden huursommen nadien gepubliceerd of anderszins bekendgemaakt. Het college is niet gehouden om standplaatsen aan de hoogstbiedende inschrijver(s) te verpachten.

⁹ Net als bijvoorbeeld warenmarkten kan de gemeente zelf de organisator van een kermis zijn of het uitbesteden aan een externe organisatie. Er zijn in Nederland diverse kermisorganisatiebureaus die kermissen organiseren in verschillende gemeenten.

¹⁰ Het evenemententeam bestaat uit vertegenwoordigers van de afdelingen Gebiedsontwikkeling en Beheer (GOB), Vergunningen, Toezicht en handhaving (VTH, team Vergunningen), Economie en cultuur (E&C, de evenementencoördinator) en Veiligheid en handhaving (V&H). In het evenemententeam worden nieuwe initiatieven besproken en wordt de risicoscan van ingediende aanvragen voor evenementen gemaakt. Evenementen die al langer bestaan of al vaker hebben plaatsgevonden, komen ook aan de orde in het evenemententeam. In deze gevallen wordt de nadruk gelegd op bijzonderheden en verschillen ten opzichte van voorgaande jaren. Ook bereidt het evenemententeam de aanmelding van de regionale evenementenkalender voor. De evenementencoördinator is voorzitter van het evenemententeam.

¹¹ In de PGE hebben de volgende diensten zitting: Veiligheid en handhaving (V&H, voorzitter), Gebiedsontwikkeling en Beheer (GOB), team Toezicht en Handhaving van de afdeling Vergunningen, Toezicht en handhaving (VTH), Politie, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR), Brandweer. Ook is de evenementencoördinator aanwezig, evenals de planbeoordelaar (afdeling VTH, team Vergunningen). Deze twee hebben geen adviserende rol, maar zijn nauw betrokken bij het evenement en de vergunningverlening.

Zij kan een keuze maken uit de inschrijvingen om standplaatsen op voorhand toe te wijzen. Het college let hierbij op een jaarlijkse afwisseling in attracties en een voldoende variabel aanbod, rekening houdend met de verschillende leeftijdscategorieën. Het college kan ruimte bieden aan kermisattracties, die van oudsher tot de kermis behoren, maar die slechts beperkte huursommen kunnen betalen, zoals het zogenaamde 'Kijkwerk' en andere nostalgische attracties. Per kermis kunnen daarvoor enkele plaatsen beschikbaar gesteld worden. Het college houdt zich het recht voor onderhandse verpachting toe te passen bij attracties waar zij dat noodzakelijk acht. Het college heeft de bevoegdheid om reeds voor de inschrijving onderhands standplaatsen toe te wijzen. Zonodig kan zij een standplaats voor meerdere jaren tot een maximum van drie jaren, toewijzen. Vóór eind januari beslist het college over gunning van de standplaatsen.

De hoogte van de pachtsommen is volgens de kermiscoördinator en de exploitanten in Haarlem nu zodanig dat de exploitanten de prijs voor de toegangskaartjes laag kunnen houden. Dit draagt volgens hen bij aan het karakter en de toegankelijkheid van de familiekermissen. Op bijvoorbeeld de Tilburgse kermis is sprake van een open verpachting. Dit betekent dat alle inschrijvingen worden voorgelezen. Ook hier krijgt de hoogste bidder in principe de plek waarvoor hij of zij heeft ingeschreven. In Tilburg worden sinds een paar jaar ook plaatsen, van tevoren, onderhands gegund. Dat is om nieuwe of spectaculaire attracties een kans te geven. Onderhands gunnen kan ook een manier zijn om de kwaliteit of diversiteit te waarborgen. Bij onderhands gunnen ligt de prijs doorgaans lager dan bij de open of gesloten inschrijving.

Voorschriften bij de vergunning

Aan ieder evenement zijn voorschriften verbonden. De voorschriften worden per aanvraag van een vergunning op maat gemaakt. De kermiscoördinator zorgt ervoor dat hij voldoet aan de gestelde eisen. De voorschriften hebben betrekking op:

- 1 Openbare orde en veiligheid;
 - Veiligheidsplan waarin de maatregelen staan die betrekking hebben op de veiligheid van bezoekers en deelnemers, met input vanuit de afdeling V&H, GHOR, brandweer en politie;
 - Alcoholbeleid;
 - Plattegrond van het evenemententerrein met inrichting, constructiegegevens et cetera;
 - Gezondheid en hygiëne: toiletvoorzieningen, EHBO-post en dergelijke;
 - Verkeersplan met daarin informatie over wegomleidingen, bereikbaarheid voor bezoekers en hulpdiensten, bereikbaarheid omliggend gebied, hekken, borden, verkeersregelaars en dergelijke
- 2 Milieu: geluid, afval, zondags- en nachtrust;
- 3 Communicatieplan.

De kermiscoördinator is verantwoordelijk voor het aanleveren van de benodigde informatie. Het evenemententeam kan in samenwerking met de adviserende diensten in de PGE (Politie, Brandweer, GHOR) aanvullende voorschriften opstellen.

Hieronder worden enkele aspecten nader toegelicht.

Verkeersplan en Verkeersbesluit

Onderdeel van de Evenementenvergunning is het verkeersplan dat is opgesteld door de kermisorganisator. Daarin staat bijvoorbeeld dat de openbare weg wordt afgesloten. De gemeente Haarlem neemt hiervoor geen zelfstandig verkeersbesluit. Op grond van de WVV 1994 is het voor gemeenten verplicht om ook voor tijdelijke maatregelen zoals evenementen een verkeersbesluit te nemen en te publiceren. In de praktijk zou dit echter onwerkbaar zijn voor zowel de gemeente (talloze verkeersbesluiten per jaar) als voor het publiek (een overdaad aan meldingen waardoor de werkelijk belangrijke informatie zoals afsluitingen op doorgaande wegen zou ondersneeuwen). In de praktijk is er dan ook jurisprudentie dat gemeenten bij dit soort maatregelen géén verkeersbesluit hoeven te nemen zolang de verkeersmaatregelen van kortdurende aard zijn, en er geen grote belangen spelen die het nemen en publiceren van een verkeersbesluit noodzakelijk maken. Dit gegeven ontslaat de betreffende wegbeheerder echter niet van de verantwoordelijkheid om voor het instellen van de verkeersmaatregel overleg te voeren met de politie en andere hulpdiensten en om eventuele belanghebbenden tijdig te informeren. Een verkeersbesluit is de basis om op te handhaven, waaronder bijvoorbeeld het verslepen van voertuigen. Dit, in combinatie met een 'aanmerkelijk belang' van particulieren rond de kermislocatie maken het wenselijk om dit in de toekomst wel te formaliseren in een verkeersbesluit.

Keuring van de attracties

Kermisattracties worden steeds groter, sneller en hoger. Kermisattracties waarin deelnemers plaatsnemen moeten aan strenge veiligheidseisen voldoen en er worden regelmatig inspecties uitgevoerd. Aangewezen keuringsinstellingen (AKI's) voeren periodieke keuringen uit en de exploitanten moeten de documentatie hierover op orde hebben. Dit geldt zowel gedurende de winterstop als tijdens het draaien op de kermis. De NVWA ziet er op toe dat exploitanten deze verplichtingen naleven. De vergunningverlener (de gemeente) controleert wel of de attracties een keurmerk hebben, maar keurt de attracties niet zelf.

Openingstijden en geluidsniveaus

In de Evenementenvergunning en in de communicatie richting omwonenden zijn voor 2018 de volgende bepalingen opgenomen:

- Alle grote attracties hebben geluidbegrenzers. Deze worden van tevoren ingesteld op het toegestane geluidsniveau;
- Het geluid op de kermis is maximaal 78dB(A). Ook zal er dit jaar dB(C) worden gemeten. De bevindingen van deze metingen worden vastgelegd in een rapport;
- Als de kermis tot 23.00 uur open is zal de muziek die op de kermis wordt gedraaid, één uur voor sluitingstijd automatisch zachter gaan. Hier hebben de exploitanten geen invloed op. De installatie wordt centraal via de begrenzer geregeld en deze begrenzer is weer aangesloten op de muziekcomputer.

De openingstijden van de kermis Zaanenlaan 2018 zijn als volgt:

- Woensdag 25 april 14.00 uur tot 22.00 uur
- Donderdag 26 april 14.00 uur tot 22.00 uur
- Vrijdag 27 april 10.00 uur tot 23.00 uur (Koningsdag)
- Zaterdag 28 april 14.00 uur tot 23.00 uur
- Zondag 29 april 13.00 uur tot 22.00 uur
- Maandag 30 april 14.00 uur tot 22.00 uur
- Dinsdag 1 mei 14.00 uur tot 22.00 uur
- Woensdag 2 mei 14.00 uur tot 22.00 uur
- Donderdag 3 mei 14.00 uur tot 22.00 uur
- Vrijdag 4 mei 12.00 uur tot 18.00 uur
- Zaterdag 5 mei 14.00 uur tot 23.00 uur
- Zondag 6 mei 13.00 uur tot 22.00 uur

Nota bene: de kermis aan de Grote Markt vond in 2018 plaats van 15 t/m 29 april en overlapte daarmee 5 dagen met de kermis aan de Zaanenlaan. De vraag is of het wenselijk is dat er (deels) tegelijk twee kermissen plaatsvinden in de stad.

2.7 Begroting Kermis

Er is inzicht in de begroting van de twee Haarlemse kermissen over de periode 2013-2018. Deze is opgebouwd uit baten (pachtinkomsten en overige inkomsten) en lasten (energie- en materiaalkosten, beveiliging, loonkosten, promotiekrant, afval en inhuur entertainment). De baten voor beide kermissen gezamenlijk bedroegen de afgelopen jaren circa €180.000 per kalenderjaar. Daarvan was ongeveer 77% (circa €140.000) afkomstig van de kermis aan de Zaanenlaan en 23% (circa €40.000) van de kermis op de Grote Markt. De totale lasten, exclusief de personeelskosten van de kermiscoördinator, bedroegen zo'n €165.000. Deze zijn voor 60% (circa €100.000) toe te schrijven aan de Zaanenlaan en voor 40% (circa €65.000) aan de Grote Markt. De personeelskosten zijn naar schatting zo'n €25.000,- per jaar. Uit deze gegevens is op te maken dat zowel baten en lasten van de kermis aan de Zaanenlaan hoger liggen, wat logisch is omdat deze kermis qua aantal attracties ongeveer dubbel zo groot is als de kermis aan de Grote Markt.

Er is de trend dat de lasten onevenredig stijgen met de baten. Dit komt omdat de organisatorische druk is gestegen. Er is extra capaciteit ingehuurd voor organisatie, beveiliging, EHBO en expertise op het gebied van veiligheid. Bovendien is er incidenteel (vooral in 2015) extra geld geïnvesteerd met betrekking tot veiligheidsplannen en de uitwerking daarvan. Daardoor is de verwachting van de vakafdeling VTH dat de kermis in de huidige vorm de komende jaren jaarlijks tot een verlies zal leiden van tussen de €10.000 en €20.000 (inclusief doorbelaste loonkosten). Het is dus niet zo dat de gemeente Haarlem verdient aan het organiseren van beide kermissen.

2.8 Conclusies beleidsmatige en organisatorische context

Er zijn in Nederland 1.700 kermissen. De traditionele kermis staat onder druk. Landelijk is een trend zichtbaar van teruglopende bezoekersaantallen, hogere kosten en minder omzet voor de exploitanten. Jaarlijks verdwijnen er enkele tientallen kermissen, vooral in de kleine gemeenten. De kermis aan de Zaanenlaan wordt in Haarlem omschreven als een 'familiekermis', mede om het verschil duidelijk te maken met de kermis aan de Grote Markt, die zich qua doelgroep méér richt op jongeren. De kermis aan de Zaanenlaan in Haarlem is met een duur van twaalf dagen en een omvang van ongeveer veertig attracties één van de grotere kermissen in Nederland. Van de grotere kermissen is deze de enige die

plaatsvindt in een woonwijk. Het is ook één van de drie toonaangevende koningskermissen in Nederland. De periode Pasen/Koningsdag is voor de kermisexploitanten de start van het kermisseizoen. De beide kermissen in Haarlem (kermis op de Grote Markt de kermis aan de Zaanenlaan) overlappen elkaar in de dagen rond Koningsdag.

De kermis aan de Zaanenlaan trekt zo'n 8.000 bezoekers per dag en op Koningsdag 15.000 bezoekers. Gedurende de gehele periode trekt de kermis circa 100.000 bezoekers. De gemiddelde verblijfsduur is 1 à 2 uur, voor gezinnen met kinderen en voor jongeren iets langer. Iets minder dan de helft van de inwoners had per 2017 in de twee voorgaande jaren een kermis in Haarlem bezocht. Vooral inwoners uit Haarlem-Noord zijn op de kermis aan de Zaanenlaan georiënteerd. Het gaat hierbij om de postcodegebieden 2021 t/m 2026.

Binnen het Evenementenbeleid 2018-2022 is de kermis aan de Zaanenlaan niet aangemerkt als een beeldbepalend evenement. De kermissen maken qua promotie onderdeel uit van het Koningsdagprogramma. In het Handboek Richtlijnen Evenementen Gemeente Haarlem is opgenomen dat kermissen zijn ingeschaald als zogenaamd Categorie B-evenement. Dit zijn evenementen met een gemiddeld risico, waarbij sprake is van een beperkte impact op de directe omgeving en/of gevolgen voor het verkeer. De kermis wordt ieder jaar besproken in de Projectgroep Grote Evenementen (PGE), die adviseert over de vergunningsvoorwaarden. De kermis aan de Zaanenlaan is een voorbeeld van een evenement waarvoor vergunning is verleend (categorie B) en dat met toestemming plaatsvindt buiten een evenementenlocatie. Er wordt geen apart verkeersbesluit genomen. De exploitatie van de kermissen in Haarlem is (licht) verliesgevend voor de gemeente, die naast vergunningverlener ook de organisator van de kermis is. De verwachting is dat de kermis de komende jaren jaarlijks tot een verlies zal leiden van tussen de 10.000 euro en 25.000 euro. Het resultaat is ook afhankelijk van de keuze van het aantal te plaatsen attracties.

3

HOOFDSTUK

Ervaringen met de kermis in 2018

3. Scenario A: behouden kermis op de Zaanenlaan

3.1 Inleiding

Om input te kunnen geven aan Scenario A: *behouden van de kermis op de Zaanenlaan*, brengen we de ervaringen met de kermis van 2018 onder de diverse stakeholders in beeld. Vragen die spelen zijn: hoe kijken de diverse stakeholders aan tegen de huidige kermis op de huidige locatie, welke argumenten zijn er voor en tegen behouden, is er op grond van regelgeving of vanuit de ervaringen aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen zodat de kermis, ook naar de toekomst toe, beter ingepast is in de openbare ruimte? Voor de invulling van Scenario A zijn diverse bronnen gebruikt: allereerst de onderzoeken die de gemeente Haarlem tijdens de kermis van 2018 heeft uitgevoerd (registratie klachten en incidenten en registratie geluidsnormen) en daarnaast het door de gemeente uitgevoerde onderzoek onder de omwonenden in een straal van 400 meter, na afloop van de kermis. In aanvulling hierop heeft I&O Research input verkregen uit een groeps gesprek met (vertegenwoordigers van) exploitanten en een groeps gesprek met omwonenden die tijdens de kermis van 2018 of al eerder een melding hebben gedaan of een klacht hebben ingediend - plus interviews met betrokken beleidsadviseurs en vertegenwoordigers van de politie, de brandweer en de gezondheidsdiensten. In dit hoofdstuk worden eerst deze bronnen beschreven en in de laatste paragraaf worden de argumenten voor en tegen het behouden van de kermis op de Zaanenlaan per stakeholder kort weergegeven. Hierbij maken we onderscheid in: het behouden in de huidige vorm en het behouden in aangepaste vorm.

3.2 Logboeken

De gemeente Haarlem heeft, gedurende de kermis van 25 april tot 6 mei 2018, net zoals de voorgaande jaren, een aantal metingen en registraties verricht. Deze dienden ter ondersteuning van de onderbouwing of verwerping van scenario A (behouden van de kermis). Klachten over de Zaanenlaan hadden in het verleden met name betrekking op de tijdsduur van de kermis (in aantal dagen en in tijd), de geluidsoverlast en in mindere mate de veiligheid. De werkwijze was als volgt:

- Gedurende de kermis is een logboek bijgehouden welke klachten van wie zijn binnengekomen. Klachten werden direct opgevolgd door de kermiscoördinator of door één van zijn collega's. De registratie was noodzakelijk om de omvang en ernst van de klachten in kaart te brengen;
- Registratie van de dB(A)'s en dB(C)'s gedurende het hele evenement. Zo kon de kermiscoördinator tijdig bijsturen met oog op de geluidsnormen. En voor de dB(C)'s kan de gemeente Haarlem een toetsingskader met geluidsnormen ontwikkelen voor de toekomst om geluidshinder voor omwonenden te beperken;
- Net zoals voorgaande jaren hebben Alpha Security, het Rode Kruis en de Politie een registratie bijgehouden van de incidenten gedurende de kermis. Hiermee kon de veiligheid van de kermis in kaart gebracht worden.

De logboeken van de klachten en meldingen zijn opgenomen in Bijlage 1.

Korte beschrijving logboeken

Alpha Security

Uit de logboeken is op te maken dat er 8 incidenten zijn genoteerd door Alpha Security. Wat opvalt is dat het vaker ging om incidenten rondom de botsauto's.

Rode Kruis

De mensen van het Rode Kruis hebben een aantal malen bijstand verleend aan persoonlijke ongevallen van milde aard (pleisters plakken et cetera). Daarnaast waren er kinderen (tijdelijk) vermist en waren er eigendommen vermist. Het Rode Kruis adviseert om voor de vermissing van kinderen één meldplek te maken.

Bezoekerstelefoon

De bezoekerstelefoon heeft 8 meldingen binnengekregen en afgehandeld (waarvan één een dubbele melding).

Registratie dB(A) en dB(C) geluidsniveaus

Op verschillende tijdstippen van woensdag 26 april tot en met zaterdag 5 mei zijn geluidsmetingen uitgevoerd op het Marnixplein, bij de organisatie-unit en bij de achtbaan. Zowel de dB(A) als de dB(C)-waarden zijn gemeten. In totaal zijn 24 metingen uitgevoerd op de drie locaties, voor beide waarden, dus 144 individuele metingen. Het geluid was tijdens geen van deze metingen boven de 76,1 dB(A) en/of boven de 85,6 dB(C). Daarbij zijn de geluidsnormen onder de grens van 78 dB(A) gebleven. Op Koningsdag vonden de laatste metingen rond 22.00 uur plaats. Uit de metingen is niet af te leiden of het geluid op tijd zachter is gezet.

Conclusie logboeken

Uit de logboeken is niet naar voren gekomen dat de kermis onveilig is. De geluidsniveaus bleven binnen de gestelde normen, al is op basis van de geluidsmetingen niet achteraf vast te stellen of het geluid op tijd zachter gezet is of gestopt is. Het zou voor de volgende editie wellicht een goed idee zijn om aanvullend te registreren hoe laat de muziek zachter en uitgezet is. Wel blijkt uit de logboeken dat er problemen ontstaan rondom de botsauto's en dat het verstandig is om voor vermiste kinderen een centraal meldpunt in te richten. De incidenten rondom de botsauto's kunnen uiteraard als vervelend worden ervaren door omwonenden.

3.3 Onderzoek onder omwonenden

Voor het onderzoek van Bureau Mekkink Advies is in 2017 een onderzoek gehouden via het Digipanel om een beeld te krijgen van het kermisbezoek vanuit alle wijken van Haarlem. In juni 2018 is een aanvullend onderzoek gedaan dat zich specifiek richt op omwonenden, om zo meer te weten over hun bezoekgedrag en ervaringen. In juni 2018, een maand na afloop van de kermis, ontvingen alle omwonenden in een straal van 400 meter om het kermisterrein een schriftelijke vragenlijst. In totaal hebben 575 van 3.001 omwonenden aan het onderzoek deelgenomen (19%). Naast de verdeling over geslacht en leeftijd, is er ook een onderverdeling in de steekproef aangebracht op nabijheid tot de kermis. In totaal wonen 79 van de 575 respondenten binnen 100 meter van de kermis. Deze groep wordt gekenmerkt als de *direct omwonenden*¹², en waar relevant zijn de resultaten van deze groep apart beschreven. Daar waar de *direct omwonenden* afwijken van de totale groep, is dit benoemd. Het verslag van het onderzoek is als bijlage bij dit rapport opgenomen. Hierna volgt een korte samenvatting.

¹² Het bleek niet mogelijk een kleinere groep 'nog directer aanwonenden' apart te beschrijven, daarvoor zijn er te weinig waarnemingen om betrouwbare en niet tot personen herleidbare uitspraken te doen.

Korte samenvatting uitkomsten onderzoek omwonenden

Kermisbezoek

- Driekwart van de omwonenden bezoekt zelf de kermis en 72% van de respondenten met thuiswonende kinderen geeft aan dat van hun kinderen de kermis bezoeken;
- Van de *direct omwonenden* bezoekt 81% de kermis.

Houding

- De omwonenden is gevraagd om een keuze te maken tussen drie uitspraken met betrekking tot de kermis: een positieve ('leuk om te gaan'), een neutrale ('geen meerwaarde, maar ook geen probleem') en een negatieve ('vooral overlast'). Zes op de tien vindt de kermis vooral leuk om heen te gaan; 10% van de omwonenden ziet de kermis primair als een bron van overlast;
- Onder de *direct omwonenden* ziet een iets kleiner deel (53%) de kermis als een meerwaarde. Voor ongeveer één op de zes direct omwonenden (16%) is de kermis primair een bron van overlast;
- Al met al staat een groep van één op de drie omwonenden zeer positief tegenover de kermis. Een kwart is juist kritisch over de kermis. Dit kan komen door de overlast, maar ook vanwege het oordeel dat de kermis te klein of te verouderd is;
- De groep direct omwonenden scoort vergelijkbaar met de andere omwonenden.

Vormen van ervaren overlast

- Meer dan de helft van de omwonenden ervaart in meer of mindere mate overlast van de kermis. De meest ervaren overlast is parkeeroverlast (56%) en verkeersoverlast (52%). Uit de toelichtingen blijkt dat de combinatie van de wegafsluiting en de kermis tot problemen heeft geleid met de verkeersdoorstroming. Andere vormen van overlast komen beduidend minder voor: ongeveer één op de drie ondervindt hinder van zwerfvuil, ruim een kwart heeft last van het geluid van de kermis;
- Bij de *direct omwonenden* is met name de overlast van parkeren, verkeer en geluid beduidend groter.

Totaaloordeel kermis

- Ondanks de genoemde overlast is een meerderheid blij met de kermis in de buurt. Bijna twee op de drie vindt het leuk dat er een kermis in de eigen buurt is. Uit de open antwoorden blijkt dat veel omwonenden de kermis als een belangrijke traditie zien, waar zij veel positieve herinneringen aan hebben. 13% wil het liefst geen kermis in de eigen buurt;
- Ook onder de *direct omwonenden* is nog steeds een kleine meerderheid (54%) blij met de kermis in eigen buurt. Een kwart geeft expliciet aan het liefst geen kermis in de eigen buurt te willen.

Invulling van de kermis

- Er is expliciet gevraagd naar de animo om de duur van de kermis (nu twaalf dagen) en openingstijden aan te passen. De openings- en sluitingstijden zijn volgens een overgrote meerderheid precies goed. De sluitingstijd is volgens elf procent te laat;
- *Direct omwonenden* vinden vaker dat de kermis te vroeg opengaat (10% om 1%). Bij het oordeel over de sluitingstijden (te laat) is het verschil tussen beide groepen 14% om 8%;
- Over de totale tijdsduur van de kermis bestaat onder de respondenten meer verdeeldheid: één op de drie vindt twaalf dagen te lang;
- Voor direct omwonenden geldt dat iets meer dan voor de rest (38% om 30%);
- Als het gaat over de omvang van de kermis is een zeer ruime meerderheid tevreden met de huidige situatie (83%);
- *Direct omwonenden* vinden de kermis vaker te groot (13%) dan de totale groep omwonenden (6%).

Conclusie onderzoek onder omwonenden

In meerderheid zijn de respondenten positief over de kermis, ondanks dat een (kleine) meerderheid in meer- of mindere mate verkeers- en/of parkeeroverlast ervaart. Deze vormen van overlast komen bij de *direct omwonenden* (woonachtig binnen een straal van 100 meter) beduidend vaker voor. Over de invulling van de kermis is de meerderheid van de respondenten ook tevreden. De openingstijden en sluitingstijden kunnen ook onder de *direct omwonenden* gemiddeld op instemming rekenen. Over de totale tijdsduur van de kermis zijn de respondenten het meest verdeeld: één op de drie vindt twaalf dagen te lang. Voor *direct omwonenden* geldt dat iets meer dan voor de rest (38% om 30%). Over de omvang van de kermis is een ruime meerderheid tevreden. Een beperkte groep omwonenden (6% van de totale groep en 13% van de *direct omwonenden*) vindt de kermis te groot. Al met al sluit de kermis in zijn huidige vorm goed aan bij de wensen van een groot deel van de omwonenden.

3.4 Groepsgesprek direct omwonenden

Bij het groepsgesprek met de omwonenden zijn op uitnodiging van de gemeente Haarlem tien wijkbewoners (waarvan zeven *direct aanwonenden* van de kermis) aanwezig. Deze mensen hebben ofwel als individu ofwel vanuit de wijkraad in 2018 of bij een eerdere editie van de kermis een melding of klacht ingediend over de kermis aan de Zaanenlaan.

De omwonenden die deelnamen aan het groepsgesprek, ervaren veel overlast. De belangrijkste directe vormen van overlast zijn de bereikbaarheidsaspecten (verkeers- en parkeeroverlast) en veiligheidsaspecten: de attracties staan tot dicht bij de voortuinen waardoor zij zelf en eventueel de hulpdiensten moeilijk de woning kunnen bereiken. Daarnaast ervaren zij overlast van licht en geluid door de attracties zelf en door de bezoekers. De duur van de kermis draagt bij aan de ernst van de ervaren overlast. Volksfeesten geven altijd overlast. Dat vindt men niet erg. Maar de duur maakt het wel erg, geven zij aan. De kermis duurt 12 dagen. Volgens de deelnemers is er na de kermis op de Grote Markt in Haarlem en de kermis in Zaandam geen kermis in Nederland die zo lang duurt. Het is daarom onduidelijk waarom de gemeente dit zou willen. Een familiekermissen kan ook korter en minder groot.

Volgens deze omwonenden zou het aantal attracties een uitkomst moeten zijn van wat past op een locatie binnen de geldende veiligheidseisen. Bij de Zaanenlaan is dit volgens hen in omgekeerde volgorde gegaan. Zo is de kermis in de loop der jaren steeds groter geworden en zijn er steeds meer kunstgrepen toegepast om de kermis te laten passen. Als voorbeeld wordt genoemd: vroeger stonden aan de huizenkant geen attracties, later wel, later moest de straatverlichting naar achteren verplaatst worden en inmiddels wordt de straatverlichting verwijderd en worden er (na verloop van tijd) slingers van lampen tussen de bomen gehangen. De locatie wordt volgens hen steeds aangepast aan de kermis. Toen de kermis in Schalkwijk werd opgeheven, kregen de omwonenden 'het ijzer uit Schalkwijk', aldus één van de aanwezigen.

Voor de omwonenden die deelnamen aan het gesprek staan de veiligheid en bereikbaarheid van de bewoners en de huizen voorop. Die is bij de huidige kermis volgens hen niet gegarandeerd. De meeste aandacht gaat naar de veiligheid van de kermisbezoeker maar de bewoners worden vergeten. Omwonenden stellen dat huizen en voordeuren tijdens de kermis niet bereikbaar zijn en niet iedereen heeft een achteruitgang. Voor omwonenden is er geen evacuatieplan, wat volgens hen wel nodig zou zijn.

Men verwijst ook naar het verslag van de hulpdiensten, die op 9 mei 2017 in het kader van het onderzoek van Bureau Mokkink Advies het volgende adviseerden voor de toekomst van de kermis ('Stip op de horizon', 'Kermis in optima forma'):

- Ideaal qua duur zou zijn 1 week Grote Markt, 8 dagen Zaanenlaan. De ene kermis met Koningsdag, de ander met 5 mei;
- Opstelling om het park i.p.v. op de Zaanenlaan. Attracties met rug naar Zaanenlaan, minder grote attracties;
- Insteek meer gericht op familie.

Betrokkenen vinden het onvoorstelbaar dat er door de gemeente niet naar dit signaal van de hulpdiensten is geluisterd en dat er in 2018 toch een vergunning is afgegeven voor de kermis in de bestaande vorm van de afgelopen jaren. De hoofdboodschap van deze omwonenden is dat editie 2019 niet dezelfde kan zijn als de editie 2018. Zij zijn niet tegen de kermis op de Zaanenlaan maar willen terug naar een familiekermiss: minder (grote) attracties op de Zaanenlaan ('van 42 weer naar 20?') en een kortere periode. De vele aanpassingen die in de afgelopen jaren zijn gedaan hebben niet geleid tot een vermindering van de ervaren overlast. Daarvoor is de kermis eenvoudig te groot op dit moment, aldus de omwonenden. Een kermis in een woonwijk geeft overlast en dat vraagt om een zorgvuldige afweging van wat je als gemeente wilt toestaan op die plek. De verbeteringen die de gemeente heeft doorgevoerd zijn zichtbaar maar volstrekt onvoldoende voor de omwonenden. Licht en geluid zijn een bron van ergernis. Sommige omwonenden horen de hele dag dezelfde piep/toon/toeter. Als er geen geluid is van gillende kinderen, wordt een bandje opgezet met gillende kinderen om mensen te trekken, aldus één van de deelnemers aan het groepsgesprek. Sommige inwoners gaan bewust in deze periode met vakantie. Maar niet iedereen kan dat. Omdat de kermis 's nachts niet afgesloten kan worden, komen jongeren 's nachts terug. Ze gaan stampen op de drempel van de botsauto's, wat een enorm kabaal maakt. De beveiligers zijn dan niet meer aanwezig en er is geen politiepost meer in de buurt. De botsauto's zijn ook tijdens openingstijden een bron van overlast omdat het de verkeerde doelgroep aantrekt. Hier ontstaan de ruzies, overlast en lawaai. De nieuwe eindtijden hebben volgens de deelnemers aan het groepsgesprek niet geleid tot minder overlast. Om 22.00 uur ging abrupt alles uit. Dit heeft tot veel overlast geleid. Mensen bleven langer op straat hangen. De vraag is of dat komt doordat ze graag langer wilden blijven dan 22.00 uur of dat het abrupte einde zelf zorgt voor overlast. Er is bij de omwonenden onduidelijkheid over de vergunningsvoorwaarden. Volgens hen moet het geluid *iedere dag* een uur voor sluitingstijd zachter maar dat is niet wat er in de praktijk plaatsvond.

Een ander pijnpunt voor de groep omwonenden is de communicatie. Ze willen eerder betrokken worden, van de vergunningverlening tot de evaluatie. Ook tijdens de kermis willen ze vaker een terugkoppeling, bijvoorbeeld over de geluidsmetingen. Volgens de omwonenden neemt de gemeente het niet zo nauw met de termijnen voor publiceren van de vergunning en de bezwaarmogelijkheden. Ook zijn volgens hen de vergunningen niet compleet. Zo zou een bijbehorend Verkeersbesluit op basis van het verkeersplan ontbreken en ontbreekt nog steeds een evacuatieplan voor omwonenden. Dit leidt volgens hen tot onveiligheid, onterechte bekeuringen en overlast. De Wijkraad wil structureel overleg over de kermis en niet steeds hoeven vechten om aan tafel te komen. De deelnemers aan het groepsgesprek vragen zich af hoe de cirkel doorbroken kan worden ('is dit nieuwe onderzoek anders niet zonde van de tijd en het geld'). Er is al 25 jaar wantrouwen en getouwtrek. De genomen maatregelen nemen de grootste problemen niet weg. De kermis is volgens de deelnemers te groot geworden voor de locatie. Ze hebben het gevoel dat de gemeente zich bedient van 'pappen en nathouden' om iets in stand te houden wat niet past ('als de kermis hier niet had gestaan was ie er nooit gekomen'). Voor de omwonenden is duidelijk dat de kermis in 2019 niet in dezelfde vorm gehouden kan worden. Kleiner, korter en met minder grote attracties zou hij wel op de Zaanenlaan kunnen blijven, als daarnaast ook de communicatie van de gemeente richting de inwoners verbetert.

3.5 Groepsgesprek exploitanten

Bij het groepsgesprek met de vertegenwoordigers van de exploitanten op 10 juli 2018 waren drie stakeholders aanwezig, Twee vanuit de kermisbonden en één vanuit de organisatie van de kermis aan de Zaanenlaan (tijdelijk ingehuurd door de gemeente, tevens kermisexploitant op andere kermissen). Eén kermisexploitant die was verhinderd is later telefonisch geïnterviewd.

De vertegenwoordigers van de exploitanten geven aan dat zij, met wat kanttekeningen over bijvoorbeeld sluitingstijden, tevreden zijn met de huidige locatie en ook de voorkeur hebben om de kermis op de Zaanenlaan te behouden. De kermis is volgens hen door de buurt gedragen en uniek in Nederland. De ligging en de sfeer maken mede het succes. Een kermis is een feest van licht, geluid, kleur en gillende kinderen. Bij verplaatsing verlies je dit. De kermis aan de Zaanenlaan is bovendien volgens de kermisbonden één van de drie toonaangevende koningskermissen, traditioneel de start van het kermisseizoen (rond Pasen). De exploitanten maken dit graag tot een spectaculaire start met topattracties die op veel andere kermissen niet aanwezig zijn. Voorwaarde voor een dergelijke kermis is een langere kermisperiode. De grotere attracties hebben een lange opbouwtijd en hebben ook een lange periode nodig om winstgevend te kunnen zijn. Omdat de koningskermissen vroeg in het jaar vallen, kan het weer ongunstig zijn. Ook dit maakt het noodzakelijk (mede vanwege de hoge pachtprizen) om het risico te spreiden over een iets langere periode. Voor de exploitanten is het daarom noodzakelijk dat er minimaal 2 weekenden in de kermisperiode zitten en dat er een aanloop is naar het weekend om de bezoekersaantallen te laten 'aangroeien'. Ze geven aan dat de periode van woensdag tot en met het weekend erop ideaal is. Dat zijn 12 kermisdagen. Het is voor de exploitanten niet noodzakelijk dat 5 mei in die periode valt, wel dat Koningsdag in die periode valt.

De opbouwtijd (2 dagen) en de afbouwtijd (1 dag) kan niet verder ingekort worden i.v.m. de veiligheid. Een kleinere kermis (minder dagen, minder uren per dag en/of minder attracties) zal er volgens de exploitanten toe leiden dat er minder exploitanten met grote attracties komen. Voor hen zijn de op- en afbouwspanningen dan niet meer in relatie tot de inkomsten. Dit kan ervoor zorgen dat de kermis als geheel minder aantrekkelijk wordt en mogelijk voor de toekomst niet behouden kan worden. Ook geven zij aan dat dit gevolgen zal hebben voor de kostendekkendheid van de exploitatie van de kermis voor de gemeente.

Er zijn in de laatste jaren veel aanpassingen gedaan om de kermis beter te laten passen op de locatie en/of tegemoet te komen aan ervaren overlast van (een deel van) de omwonenden, aldus de aanwezigen. Ook wordt tijdens de kermis alert gereageerd op klachten. De kermis in de Zaanenlaan is een kermis waar zaken ongekend strak geregeld zijn. Het is een van de veiligste kermissen in het land. Er zijn al heel veel aanpassingen gedaan. Nog meer aanpassingen leiden tot een minder attractieve kermis, aldus de exploitanten. Er is in het Zaanenpark een trafostation dat een groot deel van de stroom kan leveren, waardoor slechts één extra aggregaat nodig is.

De nieuwe sluitingstijden zijn ook volgens de exploitanten niet ideaal. Volgens hen heeft de vervroeging naar 22.00 uur op doordeweekse dagen geleid tot ontevreden publiek en daardoor tot overlast. Met name op Koningsnacht zou de sluitingstijd terug moeten naar 23.00 uur om beter aan te sluiten bij de wensen van het publiek en overlast te voorkomen.

3.6 Oordeel veiligheidsdiensten

Aan de Brandweer, Politie en GHOR is een aantal vragen voorgelegd met betrekking tot de huidige locatie die input geven voor de beantwoording van scenario A: behouden van de kermis aan de Zaanenlaan.

De kermis aan de Zaanenlaan kan vanuit het perspectief van de Brandweer en GHOR behouden worden aan de Zaanenlaan. De kermis voldoet in de huidige vorm aan het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (BBGBOP). De bereikbaarheid voor medische zorg aan bewoners in de wijk en aan de bezoekers op het evenement moet gegarandeerd zijn. Het gaat dan niet enkel om ambulances, maar ook om bijvoorbeeld huisartsenzorg, thuiszorg en verloskundigen. De bereikbaarheid van de woningen aan het kermisterrein wordt door de kermis nadelig beïnvloed, maar is voldoende gewaarborgd. Er moet bij de opstelling aandacht blijven voor voldoende afstand tussen de woningen en de bouwsels(kramen) van de kermis enerzijds, en voldoende vrije ruimte op de rijbaan tussen de bouwsels anderzijds. Het advies is om hieraan voortdurend aandacht te schenken bij het proces van de communicatie, de melding en/of vergunningverlening en het toezicht hierop.

De Brandweer en GHOR geven aan dat er aanvullende maatregelen mogelijk zijn. Bakwagens en andere installaties met gas kunnen in de huidige opstelling het beste op de uiteinden van de Kermis en aan de plantsoenzijde worden geplaatst. Hiermee kunnen deze wagens in geval van een calamiteit snel worden bereikt door de hulpdiensten. Daarnaast ontstaat hierdoor de grootst mogelijke afstand tot de gevels van de woningen. Een andere mogelijke optie die zij zien, is om de attracties rondom – of in - het park op te stellen met de rug naar het park toe. Dit biedt mogelijk voordelen voor bereikbaarheid en afstanden tot de omliggende woningen.

In algemene zin merken Brandweer en GHOR op dat locaties kenmerken hebben die de (brand)veiligheid kunnen beïnvloeden, maar of de (brand)veiligheid daadwerkelijk in het geding is, is van meer factoren afhankelijk dan alleen de locatiekenmerken. Voor de beoordeling op brandveiligheid en gezondheid zijn nadere gegevens nodig. Hierdoor is een bepaalde locatie niet absoluut veilig of onveilig. De (on)veiligheid wordt uiteindelijk bepaald door de combinatie van de zogenaamde locatiekenmerken, gebruikskenmerken, en menskenmerken. Dat is dus afhankelijk van de aard van het gebruik op een bepaald moment in combinatie met de hoeveelheid publiek. En kleinere kermis is dus niet per definitie veiliger dan een grotere kermis. Dit vraagt om een maatwerkadvies waarbij alle kenmerken moeten worden meegewogen, en niet alleen de locatiekenmerken.

De Politie geeft aan dat de openbare orde, de veiligheid en de bereikbaarheid op de kermis aan de Zaanenlaan in de huidige vorm voldoende gewaarborgd en beheersbaar zijn. De Politie constateert dat er afgelopen jaren al veel is gedaan om de veiligheid op de kermis te verbeteren. Deze maatregelen hebben ook goed gewerkt. De aanvullende maatregelen die mogelijk zijn, zitten volgens de Politie in de details op het gebied van crowdmanagement, signing en de opstelling van de attracties, bijvoorbeeld door de Orionweg/Zaanenpark te betrekken.

3.7 Conclusie Scenario A: behouden kermis op de huidige locatie

De vraag die de gemeente Haarlem stelde bij Scenario A is: Kan de kermis aan de Zaanenlaan in de huidige vorm worden voortgezet? En welke eventuele aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen?

Het antwoord op het eerste deel van de vraag is dat de kermis in de huidige vorm op de huidige locatie behouden kan worden. De kermis in haar huidige vorm voldoet qua veiligheid aan de geldende regels en voorschriften. De veiligheid van bezoekers en omwonenden kan volgens Politie, Brandweer en GHOR voldoende worden gewaarborgd indien er bij de opstelling aandacht blijft voor voldoende afstand tussen de woningen en de bouwsels(kramen) van de kermis enerzijds, en voldoende vrije ruimte op de rijbaan tussen de bouwsels anderzijds. Ook zijn er in de details van crowdmanagement, singing en opstelling verbeteringen mogelijk. De inwoners van Haarlem-Noord zijn meer dan de overige inwoners georiënteerd op de kermis aan de Zaanenlaan. Dit pleit voor het behouden van de kermis op de huidige locatie of in ieder geval in Haarlem-Noord. Een meerderheid van de omwonenden in een straal van 400 meter is positief over de kermis in de huidige vorm ondanks het feit dat ongeveer de helft (enige tot meer) overlast ervaart van de kermis. De kermisexploitanten willen de kermis graag in haar huidige vorm en duur behouden.

Hoewel de huidige locatie een passende locatie is, zijn er toch nog verbeteringen mogelijk en wenselijk qua veiligheid, vergunningsvoorwaarden en proces. Het antwoord op het tweede deel van de vraag is dan ook dat er aanvullende maatregelen mogelijk zijn. Eén op de drie omwonenden (in een straal van 400 meter) vindt 12 dagen te lang. Daar zou dus aan gesleuteld kunnen worden, in combinatie met de openingstijden. Er zou gekozen kunnen worden voor minder dagen maar méér uren per dag door de begintijden in de vakantie te vervroegen. Er is een relatief kleine minderheid van omwonenden die (zeer) veel overlast ervaart en niet alleen pleiten voor minder dagen maar ook voor minder grote attracties. Andere aanvullende maatregelen, die vanuit Brandweer en GHOR ingebracht zijn, zijn het plaatsen van bakwagens en andere installaties met gas op de uiteinden van de Kermis en aan de plantsoenzijde. Hiermee kunnen deze wagens in geval van een calamiteit snel worden bereikt door de hulpdiensten. Daarnaast ontstaat de grootst mogelijke afstand tot de gevels van de woningen. Een andere optie is om de attracties rondom – of in - het park op te stellen met de rug naar het park toe. Dit biedt mogelijk voordelen voor bereikbaarheid en afstanden tot de omliggende woningen. Ten slotte kunnen in de communicatie en vergunningsvoorwaarden zaken verbeterd worden. De huidige beleidskaders zijn op onderdelen summier. Zaken die verbeterd kunnen worden zijn: het nemen van een verkeersbesluit, het vaststellen van dB(C)-waarden en de communicatie over geluidswaarden richting omwonenden, het opstellen van een locatieprofiel voor het huidige terrein, het tijdig publiceren van de vergunning in verband met de mogelijkheid van bezwaar en het betrekken van omwonenden bij de jaarlijkse evaluatie van de kermis.

Het is niet op voorhand duidelijk wat deze aanvullende maatregelen zullen betekenen voor de exploitatie en de beleving van de kermis: een kleinere/kortere kermis en/of een andere opstelling kunnen gevolgen hebben voor de exploitatie. Het tekort kan oplopen door gelijkblijvende kosten en een daling van de inkomsten. Een kleinere of kortere kermis kan een (grote) teleurstelling zijn voor de grote groep omwonenden die juist heel blij is met de kermis. De weerstand bij de omwonenden die (zeer) veel overlast ervaren zal mogelijk niet afnemen door minder vergaande maatregelen. Zij zullen waarschijnlijk bij het standpunt blijven dat een kermis in de huidige vorm niet past op de huidige locatie.

4

HOOFDSTUK

Alternatieve locaties

4. Scenario B: verplaatsen naar een alternatieve locatie

4.1 Inleiding

Om input te kunnen geven aan Scenario B: *verplaatsen naar een alternatieve locatie*, is het allereerst noodzakelijk om in beeld te brengen welke alternatieve locaties er zijn. In de commissievergadering van 21 september 2017 heeft de burgemeester toegezegd dat er een uitvoeriger onderzoek gedaan zou worden naar mogelijke alternatieve locaties. In dit hoofdstuk staat de beschrijving van dit locatie-onderzoek. Er is door de gemeente Haarlem gewerkt met een longlist van locaties, namelijk de 18 locaties uit het onderzoek van Bureau Mokkink¹³, aangevuld met 6 locaties die tijdens het locatie-onderzoek naar voren kwamen. Deze locaties zijn door de gemeente beoordeeld aan de hand van allereerst de 'must haves' voor een kermis. I&O Research heeft tijdens een schouw de locaties bekeken en gecontroleerd of de locaties terecht afvallen op basis van de geformuleerde 'must haves'. Paragrafen 4.2 en 4.3 beschrijven de 'must haves' en hoe de 24 locaties daarop scoren.

De locaties die na een eerste screening op basis van objectieve criteria geschikt lijken als kermislocatie, zijn door diverse gemeentelijke afdelingen nader beoordeeld. Vervolgens heeft I&O Research deze locaties voorgelegd aan de terreinbeheerders, de vertegenwoordigers van de kermisexploitanten, de hulpdiensten en enkele gemeentelijke afdelingen om een nadere afweging te kunnen maken van de geschiktheid als kermislocatie. Let wel: deze nadere afweging is nog steeds een screening. Voor een daadwerkelijke verplaatsing is een degelijk plan nodig voor een goede ruimtelijke inpassing van de kermis zelf, parkeerplaatsen, bereikbaarheid voor hulpdiensten et cetera. Paragrafen 4.4 tot en met 4.6 beschrijven de locaties op de shortlist, de 'nice to haves' en hoe de verschillende stakeholders aankijken tegen deze locaties.

Paragraaf 4.7 geeft antwoord op Onderzoeksvraag B: kan de kermis aan de Zaanenlaan verplaatst worden naar een alternatieve (evenementen)locatie in Haarlem die meer geschikt is voor een dergelijk evenement?

4.2 Locatie-onderzoek naar mogelijke alternatieve locaties

In deze paragraaf geven we aan hoe de gemeente Haarlem de verschillende (kermis)locaties heeft beoordeeld. De afdeling ECDW van de gemeente Haarlem heeft in afstemming met diverse betrokken gemeentelijke afdelingen criteria opgesteld voor een kermislocatie. In de meest ideale situatie voldoet een terrein aan alle criteria, maar in de praktijk blijkt dat lastig. Daarom heeft de gemeente een onderscheid gemaakt in een aantal doorslaggevende uitgangspunten (must haves) en een aantal wenselijke eigenschappen (nice to haves).

De zeven 'must haves' zijn:

- 1 Beschikbaarheid terrein;
- 2 Minimale oppervlakte 4.000 m²;
- 3 Minimale breedte: 18 meter voor wagens (waar nodig), 4,5 meter voor hulpdiensten, wettelijke afstand van 5 meter tot gevels;
- 4 Geen (groen) rijksmonument;
- 5 Voldoende draagkracht terrein;
- 6 Geen belangrijke busroutes;
- 7 Niet in tegenspraak met de uitgangspunten van de locatieprofielen van het evenementenbeleid.

¹³ De twee huidige locaties plus de 16 mogelijke alternatieve locaties uit het onderzoek van Mokkink

De 'must haves' zijn leidend. Indien een locatie aan één van deze zeven criteria niet voldoet, dan wordt deze niet verder meegenomen. In Bijlage 2 zijn de 'must haves' inhoudelijk toegelicht. Wat wellicht opvalt aan de 'must haves' is dat veiligheid en minimale overlast niet zijn opgenomen in de lijst. Want uiteraard moet de kermis op welke locatie dan ook voldoen aan wet- en regelgeving rondom evenementen, vergunningen, veiligheid et cetera. Deze aspecten zijn randvoorwaarden voor de *inrichting* van de kermis, niet voor de (eerste) locatiekeuze.

De afdeling ECDW heeft de 16 locaties uit het onderzoek van Bureau Mekkink samen met de inhoudelijk deskundigen binnen de gemeentelijke organisatie beoordeeld. De gebiedsteams hebben uitgebreid meegedacht over de mogelijkheden voor een kermis in hun gebied. Daarnaast is er in het Evenementenbeleid 2018-2022 een aantal locatieprofielen opgenomen. Ook deze locaties zijn meegenomen in het locatie-onderzoek. Dit heeft geleid tot zes aanvullende locaties. Daarmee komt het aantal locaties dat is beoordeeld op 24.

Tabel 4.1

Overzicht potentiële locaties

VOLGNR.	NAAM	STADSDEEL	TOTSTANDKOMING
1	Zaanenlaan en Marnixplein (Noord)	Noord	Huidige kermislocatie
2	Grote Markt (Centrum)	Noord	Evenementenbeleid en huidige kermislocatie
3	Schoterbos, Mr. J. Gerritszlaan	Noord	Bureau Mekkink
4	Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat	Noord	Bureau Mekkink
5	Nelson Mandelapark	Noord	vanuit Digipanel
6	Sint Jorisveld	Noord	Bureau Mekkink
7	Willem van Outhoornlaan bij sporthal	Noord	Bureau Mekkink
8	Veerplas	Oost	Bureau Mekkink / Evenementenbeleid
9	Voormalig EBH terrein/Lichtfabriek	Oost	Bureau Mekkink
10	Reinaldapark evenemententerrein	Oost	Bureau Mekkink / Evenementenbeleid
11	Parkeerterrein IKEA	Oost	vanuit Digipanel
12	Amsterdamsevaart	Oost	Bureau Mekkink
13	Parkeerplaats Californiëplein	Schalkwijk	Bureau Mekkink
14	Kadijklaan voor het zwembad	Schalkwijk	Bureau Mekkink
15	Bouwlocatie Boerhaavepoort	Schalkwijk	Bureau Mekkink
16	Dreef	Zuid-West	Bureau Mekkink
17	Gedempte Oude Gracht	Centrum	Bureau Mekkink
18	Nassaulaan/-plein	Centrum	Bureau Mekkink
19	Groenmarkt	Centrum	Evenementenbeleid
20	Stationsgebied & Kenaupark	Centrum	Evenementenbeleid
21	Vijfhoek, Raaks, Doelen	Centrum	Evenementenbeleid
22	Koudenhorn tot Friese Varkenmarkt	Centrum	Gebiedsteam
23	Molenplaspark	Schalkwijk	Evenementenbeleid
24	Haarlemmerhout e.o.	Zuid-West	Evenementenbeleid

4.3 Beoordeling longlist op de 'must haves'

Hieronder staan de bevindingen van de afdeling ECDW, na overleg met de gebiedsmanagers/gebiedsteams en andere collega's, per locatie. Hierbij is gefocust op de 'must haves'. Tijdens de schouw heeft I&O Research het oordeel gecontroleerd. Een uitgebreide beschrijving van de locatie in relatie tot de 'must haves' staat in Bijlage 2:

Tabel 4.2

Beoordeling potentiële locaties op de 'must haves'

VOLGNR.	NAAM	STADSDEEL	ORDEEL 'MUST HAVES'
1	Zaanenlaan en Marnixplein (Noord)	Noord	In potentie geschikt
2	Grote Markt (Centrum)	Noord	Valt af vanwege locatieprofiel (er is dan al een kermis), voldoet wel aan de overige 'must haves'.
3	Schoterbos, Mr. J. Gerritszlaan	Noord	Valt af vanwege beschikbaarheid
4	Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat	Noord	In potentie geschikt
5	Nelson Mandelapark	Noord	Valt af vanwege oppervlakte
6	Sint Jorisveld	Noord	Valt af vanwege draagkracht
7	Willem van Outhoornlaan bij sporthal	Noord	In potentie geschikt
8	Veerplas	Oost	In potentie geschikt
9	Voormalig EBH terrein/Lichtfabriek	Oost	Valt af vanwege beschikbaarheid
10	Reinaldapark evenemententerrein	Oost	Valt af vanwege draagkracht
11	Parkeerterrein IKEA	Oost	Valt af vanwege beschikbaarheid
12	Amsterdamsevaart	Oost	Valt af vanwege oppervlakte
13	Parkeerplaats Californiëplein	Schalkwijk	Valt af vanwege beschikbaarheid
14	Kadijklaan voor het zwembad	Schalkwijk	Valt af vanwege beschikbaarheid
15	Bouwlocatie Boerhaavepoort	Schalkwijk	Valt af vanwege beschikbaarheid
16	Dreef	Zuid-West	Valt af vanwege groene monumenten
17	Gedempte Oude Gracht	Centrum	Valt af vanwege oppervlakte
18	Nassaulaan/-plein	Centrum	Valt af vanwege busroutes
19	Groenmarkt	Centrum	Valt af vanwege oppervlakte
20	Stationsgebied & Kenaupark	Centrum	Valt af vanwege groene monumenten
21	Vijfhoek, Raaks, Doelen	Centrum	Valt af vanwege oppervlakte
22	Koudenhorn tot Friese Varkenmarkt	Centrum	Valt af vanwege busroutes
23	Molenplaspark	Schalkwijk	Valt af vanwege locatieprofiel
24	Haarlemmerhout e.o.	Zuid-West	Valt af vanwege groene monumenten

4.4 De locaties van de shortlist

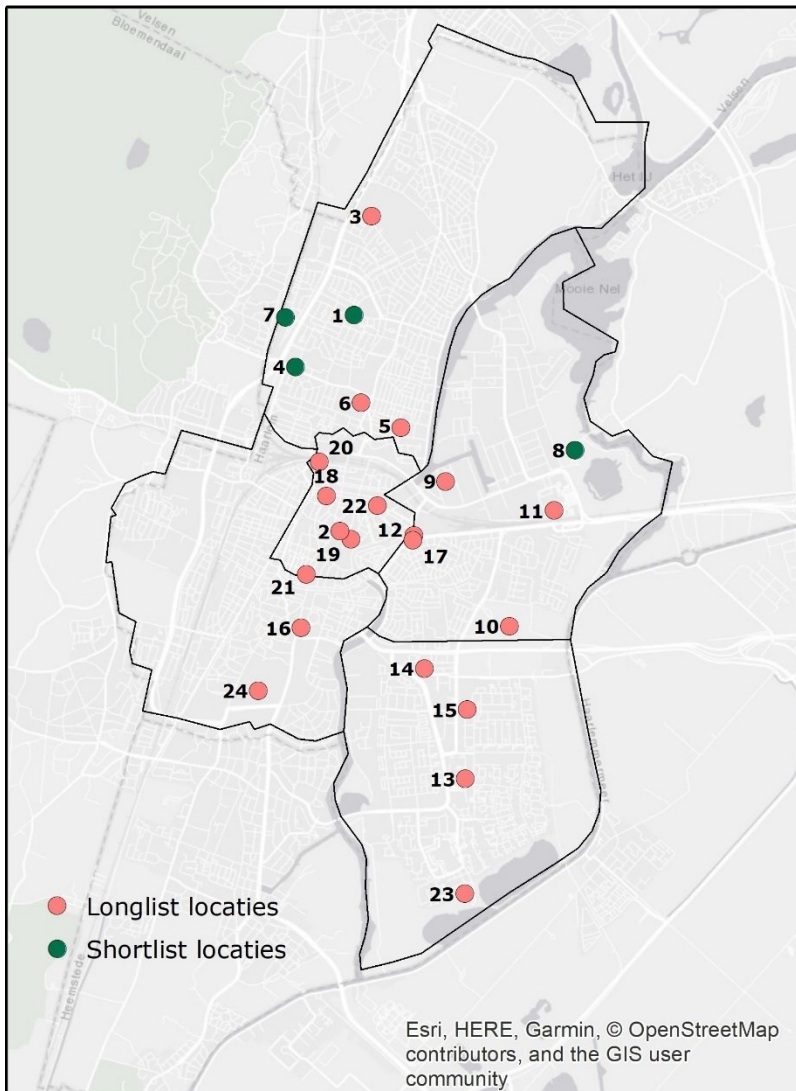
Met het afvallen van 20 van de 24 locaties vanwege de 'must haves', blijven er vier locaties over voor de shortlist: (alternatieve) locaties waarvoor geldt dat het terrein beschikbaar is, minimaal 4.000 m2 groot en op onderdelen voldoende breed, er is geen sprake van een zwakke ondergrond of een (groen) rijksmonument en er hoeven geen belangrijke busroutes worden omgeleid.

In het volgende kaartbeeld is zichtbaar hoe de verspreiding van de 24 locaties is over de gemeente Haarlem en waar de 4 locaties van de shortlist zich bevinden.

Figuur 4.1

Verspreiding 24 locaties van de longlist en 4 locaties van de shortlist

De shortlist locaties zijn:

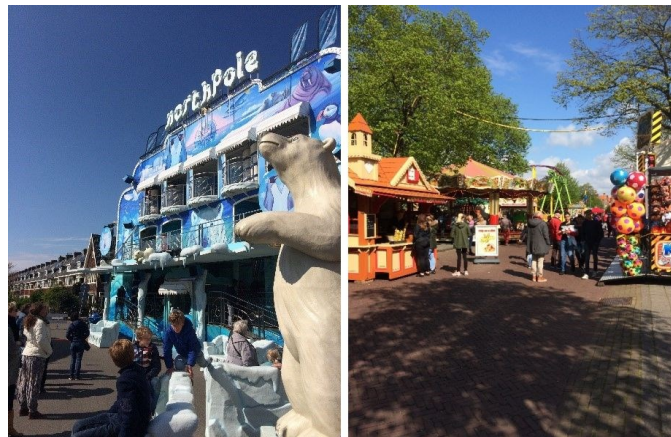
- Zaanenlaan; **(1)**
- Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat; **(4)**
- Willem van Outhoornlaan/parkeerplaats Kennemersporthal; **(7)**
- Veerplas. **(8)**

Hierna worden ze uitgebreider toegelicht.

- **Zaenenlaan (1)**: de huidige kermislocatie is gelegen aan de Zaenenlaan en in een deel van het Zaenenpark. Het betreft een woonwijk in Haarlem-Noord. Het 'evenemententerrein' is 10.400 m² groot en grotendeels een verhard terrein. Het gebied is wel een beschermd stadsgezicht maar geen rijksmonument. Er is geen locatieprofiel opgesteld in het kader van het Evenementenbeleid.

Figuur 4.2

Enkele impressie van de kermis aan de Zaenerlaan:

- **Kleverlaan/ hoek Jan Haringstraat (4):** het gaat hier om het grasveld bij de korfbalvelden tegenover de ijsbaan. Het recreatieveld is in beheer bij de SRO. Het terrein is goed verlicht en omheind en ligt aan de rand van Haarlem-Noord, de wijk waar de huidige kermis plaatsvindt. Het grasveld heeft een oppervlakte van 11.200 m². Er is een goede bereikbaarheid voor de hulpdiensten, er is geen sprake van onttrekking van parkeerplaatsen en er zijn geen omleidingen nodig. Het parkeerterrein van de woon- en pakwagens is aan de andere kant van de weg (zie locatie Willem van Outhoornlaan/parkeerplaats Kennemersporthal) wat prettig kan zijn voor de exploitanten. Vanwege de omheining is het wel noodzakelijk een tijdelijke toegang te creëren voor de attracties. Op Koningsdag vindt er de Vrijmarkt plaats. Die zou verplaatst moeten worden als de kermis op dit terrein zou komen.

Figuur 4.3

Enkele foto's van Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat:

- **Willem van Outhoornlaan/parkeerplaats Kennemersporthal (7)**: een deel van het parkeerterrein is beschikbaar, net als het grasveld bij het parkeerterrein. Momenteel is deze locatie tijdens de kermis in gebruik bij de woonwagens en de pakwagens van de kermis, dus daar zou een andere locatie voor gevonden moeten worden als de kermis op dit terrein zou komen. Het totale gebied is 13.600 m², waaronder het grasveld van 4.000 m². Er staan bomen op de parkeerplaats die de plaatsing van grotere attracties belemmeren en er zijn heggen die beperkingen opleggen aan de indeling van het terrein. Daarmee kan het terrein mogelijk niet efficiënt ingedeeld worden en is de netto-beschikbaarheid waarschijnlijk kleiner dan de bruto-oppervlakte.

Figuur 4.4

Enkele foto's van Willem van Outhoornlaan/parkeerplaats Kennemersporthal:

Veerplas (8): deze locatie is gelegen op grond van Recreatieschap Spaarnwoude. Volgens het evenementenbeleid zijn categorie B-evenementen hier niet direct uitgesloten: aanvragen dienen voorgelegd te worden aan de Echogroep Veerplas. Dit is een vertegenwoordiging van de wijkraden, ondernemers Veerplas, Recreatieschap Spaarnwoude en de gemeente Haarlem. Belangrijk is dat er een gasleiding onder de grond ligt waar rekening mee moet worden gehouden bij de inrichting van het terrein. Vanuit veiligheidsoogpunt mogen hier geen objecten op geplaatst worden. De oppervlakte is 14.700 m² voor het deel ten noorden van het toegangspad, excl. het strand. Deze locatie is voldoende interessant om mee te nemen in dit vervolgonderzoek en zat ook al in de eerdere lijst van Bureau Morkink Advies.

Figuur 4.6

Sfeerimpressie van de Veerplas

4.5 Beoordeling shortlist locaties op de 'nice to haves'

Naast de 'must haves' heeft de afdeling ECDW een aantal wenselijke eigenschappen gedefinieerd: 'nice to haves'.

Deze zijn ingedeeld in vier categorieën:

- 1 Een beoordeling van het terrein zelf;
- 2 De omgeving;
- 3 De veiligheidssituatie;
- 4 De implicaties voor het verkeer.

Per wenselijke eigenschap is een scoringstabel opgesteld die is opgenomen in Bijlage 3.

Ook staat er in Bijlage 3 per wenselijke eigenschap een inhoudelijke toelichting.

De vier locaties op de shortlist zijn door de afdeling ECDW, in samenwerking met de inhoudelijk beleidsmedewerkers van de gemeente Haarlem gescoord op alle criteria. Voor de volledigheid is ook de Grote Markt meegenomen.

Figuur 4.7

Scoringstabel shortlistlocaties plus Grote Markt op de 'nice to haves'-criteria

Criteria	Terrein				Omgeving				Veiligheid		Verkeer			Totaalscore in punten
	Omvang terrein	Eigendomssituatie	Ondergrond terrein	Inrichting terrein	Ligging evenemententerrein	Geluidsbelasting omwonenden	Effect op andere functies	Belasting voor natuur	Bereikbaarheid hulpdiensten	Fysieke veiligheid	Effect op parkeren	Omleidingen van verkeer	Bereikbaarheid voor publiek	
Locaties														
Huidige kermislocaties														
1. Zaanenlaan en Marnixplein (Noord)	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	18
2. Grote Markt	0	2	2	1	2	1	0	2	1	1	1	2	2	17
Stadsdeel Noord														
4. Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat	2	2	1	2	2	1	1	1	2	1	2	2	1	20
7. Willem van Outhoornlaan	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	16
Stadsdeel Oost														
8. Veerplas	2	0	1	2	2	2	1	0	2	1	2	2	0	17

De vier potentiële locaties verschillen op onderdelen van elkaar. Zo is de (bruikbare) oppervlakte van de Willem van Outhoornlaan wat kleiner en is het niet (geheel) in eigendom van de gemeente. De Veerplas is in eigendom van het Recreatieschap Spaarnwoude en is gelegen in een ecologische zone. Vandaar dat de belasting voor de natuur daar groter is (score: 0). De Veerplas is uitstekend bereikbaar voor de hulpdiensten maar juist niet voor het publiek. Al deze criteria kunnen niet zomaar met elkaar vergeleken worden maar geven wel een indicatie van de geschiktheid als kermislocatie. Al met al scoort de locatie Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat de meeste punten op deze screening (20 punten) en de Willem van Outhoornlaan de minste punten (16). De totaalscores verschillen onderling weinig van elkaar. Na deze screening zijn de vier locaties van de shortlist in potentie geschikt als alternatieve locatie voor de kermis. De Grote Markt scoort als kermislocatie van 4.000 m2 vergelijkbaar met de andere locaties, en springt er dus niet in positieve of negatieve zin uit.

Er heeft geen weging plaatsgevonden van de 'nice to haves'. Het zou natuurlijk kunnen dat bepaalde aspecten zwaarder zouden moeten wegen bij de uiteindelijke beoordeling dan andere. Vandaar dat de vier locaties van de shortlist zijn voorgelegd aan diverse stakeholders. In de volgende paragrafen wordt duidelijk hoe de hulpdiensten (Politie, Brandweer, gezondheidsdiensten), de exploitanten en overige stakeholders (SRO, Recreatieschap, gebiedsmanager en kermiscoördinator) aankijken tegen deze mogelijke alternatieve locaties.

4.6 Beoordeling shortlist door hulpdiensten, exploitanten en overige stakeholders

Voor dit onderzoek hebben interviews plaatsgevonden met de hulpdiensten (Brandweer, Politie en GHOR), met beheerders/eigenaren van de locaties (SRO en Recreatieschap Spaarnwoude) en met de kermiscoördinator, gebiedsmanager en ter verduidelijking of toelichting met verschillende beleidsverantwoordelijken van de gemeente Haarlem. Hieronder staan per locatie de belangrijkste uitkomsten.

De **Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat (4)** is voor de exploitanten een mogelijke alternatieve locatie. Zij pleiten er wel nadrukkelijk voor dat het dan ook een oplossing voor de lange termijn moet zijn, met commitment vanuit de gemeente voor deze locatie.

Verplaatsen zorgt bijna altijd (voor de eerste jaren) voor een dip in de bezoekersstromen en voor extra werkzaamheden/kinderziektes. Dit zou volgens de exploitanten ook verdisconteerd moeten worden in een lagere pachtsom. De kermiscoördinator geeft echter aan dat een eerste jaar goed bezocht wordt omdat mensen nieuwsgierig zijn. Hij verwacht geen daling van inkomsten.

Voordelen van deze locatie die zij noemen zijn:

- Mogelijkheden om de (ervaren) overlast van geluid te beperken, bijvoorbeeld door een geluidswal (van vrachtwagens) te maken tussen de kermis en de huizen;
- Goede bereikbaarheid voor hulpdiensten;
- De mogelijkheid om ieder jaar een andere indeling te maken waardoor ook andere exploitanten een plek kunnen krijgen;
- Het is nog steeds in de buurt;
- Zichtbaar vanaf de N208 dus mogelijk aantrekken nieuw publiek;
- Minder klachten van omwonenden, hopelijk een einde aan de discussie over de kermis.

Toelichting woningen omgeving:

Aan de kant van de Jan Haringstraat grenzen 12 huizen aan het grasveld. De afstand van de gevels tot het veld en dus eventuele attracties is 17 meter. Aan de kant van de Kleverlaan gaat het om 8 panden met een afstand van circa 25 meter. Dit is duidelijk groter dan aan de Zaanenlaan waar 31 panden grenzen aan de kermis en waarbij de afstand tussen de gevels en de attracties circa 6 meter is. De geluidsbelasting en de veiligheid zijn daarom naar verwachting beter te beheersen op de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat dan aan de Zaanenlaan.

Voorwaarden voor een geslaagde verplaatsing volgens de coördinator:

- De aanwezigheid van een trafostation is een pré. In het Zaanenpark staat een trafostation van 1.000 kva. Daarnaast wordt voor de kermis een dieselaggregaat van 500 kva gehuurd (kosten circa €500,- per dag). In totaal is dus 1.500 kva nodig voor de attracties. Het trafostation bij de korfbalvereniging ligt niet te ver weg, maar is wel te klein. Ook hier zou dus een aggregaat gehuurd moeten worden of een grotere trafostation geplaatst moeten worden. Dit zou ongeveer € 80.000,- kosten (inclusief aanlegkosten) en is een duurzamere oplossing dan een dieselaggregaat;
- Bodemonderzoek naar de werkelijke draagkracht van de bodem (toelichting op de volgende pagina);
- Goede regenafvoer en paden;
- Het voor langere tijd aanwijzen van deze locatie als kermisterrein om de exploitanten de gelegenheid te geven om weer een aantrekkelijke kermis met goede omzetten op te bouwen;
- Alternatieve locatie voor de vrijmarkt.

Ook voor de SRO, de beheerder van de locatie, is Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat op zich een goede locatie. Het gebied wordt begrensd door een straat met in vergelijking tot de Zaanenlaan weinig omwonenden, door de doorgaande weg, de korfbalvereniging en de stadstuinjes. De overlast voor de

korfbalvereniging zal beperkt zijn. Zij gaan vanaf april naar buiten, maar dat is vrijwel alleen op zaterdagen.

Vanuit het perspectief van Brandweer en GHOR kan de kermis verplaatst worden naar de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat. Het is voor een adequate hulpverlening noodzakelijk dat een terrein minimaal via twee zo ver mogelijk uit elkaar gelegen windrichtingen toegankelijk en berijdbaar is voor hulpverleningsvoertuigen. De indeling en verharding van het terrein voor (zware) hulpverleningsvoertuigen moet vooraf kunnen worden beoordeeld aan de hand van tekeningen op schaal en aanduiding van de verharding. Als mogelijk alternatieve locatie heeft de Kleverlaan de voorkeur boven de Veerplas en de Willem van Outhoornlaan, voor Brandweer en GHOR. Deze locatie heeft van de voorgestelde locaties de beste combinatie van kenmerken voor bereikbaarheid, brand- en externe veiligheid en gezondheid.

De Politie geeft aan dat de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat een acceptabele alternatieve locatie is die goed beheersbaar is. De planvorming voor deze locatie zal goed uitgewerkt moeten worden waarbij, buiten de adviezen die gelden voor de kermis op de huidige locatie, rekening zal moeten worden met onder andere:

- Parkeren van voertuigen;
- Parkeren (brom-)fietsen;
- Berijdbaarheid van het terrein i.v.m. calamiteiten (bijvoorbeeld met rijplaten);
- Geheel afzetten van het terrein.

Overige aandachtspunten, genoemd door beleidsverantwoordelijken gemeente Haarlem:

- Mogelijke schade aan de grasmant, deze moet voorkomen en verholpen worden;
- Parkeervignetten voor bewoners;
- Verkeersregelaars voor overstekende voetgangers.

Toelichting draagkracht bodem:

In het verleden zijn voor het gebouw van de korfbalvereniging en voor de IJsbahn sonderingen verricht in verband met de draagkracht van de bodem. In dat deel van de stad lopen veengeulen en is de draagkracht niet zo goed. Als er attracties worden neergezet op een dergelijke bodem dan kun je zettingen krijgen. Rondom de Kleverlaan hebben 2 sonderingen plaatsgevonden. De conclusie was toen dat er veengeulen lopen die behoorlijk samendrukbaar zijn. Omdat er drainage ligt wordt het water uit het veen wel beter afgevoerd. De kans op zettingen is iets groter dan in het Zaanenpark, waar uit een sondering is gebleken dat daar meer zand en een dunne kleilaag zijn dan bij de Kleverlaan die de bodem steviger maken dan veen.

Met een aantal sonderingen (10 tot een diepte tot 5 meter) met een globale totale kostenindicatie van €2.500,- kan een gespecialiseerd bureau advies geven hoe de kermis op een verantwoorde manier kan worden neergezet. Het lijkt op voorhand mogelijk om passende maatregelen te vinden zoals het plaatsen van draglineschotten, stelconplaten, rijplaten en/of rubberen loopmatten. De gemeente huurt nu dergelijke materialen bij de firma Molenaar in Haarlem. De kosten zijn zonder metingen en advies nog moeilijk te overzien. Vooralsnog is dus niet bekend voor hoeveel m² en voor welke belasting er platen moeten worden gehuurd. Een grove inschatting is dat het om circa €7.000,- gaat. Een voorbeeld van een kermis met grote attracties op een grasveld is de jaarlijks kermis op het Malieveld in Den Haag.

De **Willem van Outhoornlaan (7)** is volgens de exploitanten onmogelijk. De vertegenwoordigers geven aan dat de aanwezige bomen en heggen het onmogelijk maken om grote attracties te accommoderen en er qua looproute en beleving een eenheid van te maken. Het is nu bovendien het woonwagenterrein. De pakwagens staan in Spaarneland. Voor de woonwagens zou dan een nieuwe oplossing gevonden moeten worden.

Ook voor de SRO is de Willem van Outhoornlaan/parkeerplaats Kennemersporthal zeer ongewenst. Er zijn te veel conflictsituaties met de huidige gebruikers. Er zijn in de periode april/mei veel evenementen in de sporthal, er is een jonge doelgroep, overdag wordt er lesgegeven (CIOS) en ook de daar gevestigde huisartsen/fysiotherapiepraktijk zullen veel overlast ondervinden. Bovendien is de toegangsweg om de sporthal en de ijsbaan heen smal en dus minder geschikt voor een dergelijk evenement.

Vanuit het perspectief van Brandweer en GHOR kan de kermis verplaatst worden naar de Willem van Outhoornlaan. Er moet wel rekening worden gehouden met de bereikbaarheid van het terrein en de omliggende bewoning. Er is aanpassing vereist van de toegang aan de noordzijde in verband met het normale eenrichtingverkeer op die plek. Er moet rekening worden gehouden met de beperkte afmetingen van deze locatie en toegankelijkheid van het terrein door de hulpdiensten (dit is tot op heden ook de locatie voor de pak- en woonwagens).

De druk op een locatie kan enorm worden beïnvloed door gelijktijdigheid van zaken. Bijvoorbeeld 2 kermissen tegelijkertijd of gelijktijdigheid met andere evenementen. Dit kan optreden bij de Willem van Outhoornlaan, als er ook andere evenementen plaatsvinden in de sporthal. Een kermis op het parkeerterrein en een groot publiek voor de sporthal is een slechte combinatie.

Voor de Politie is de Willem van Outhoornlaan geen geschikte alternatieve locatie. De inrichting van het terrein met stoepranden, bomen en beplanten maakt het in het donker onoverzichtelijk voor de bezoeker en het geeft problemen met veilig werken door beveiliging en politie. Om bij het terrein te komen zal de bezoeker met de (brom-)fiets, auto of lopend komen. De mogelijkheden zijn zeer beperkt om hier veilig te komen. De meeste bezoekers vanuit Haarlem zullen de Westelijke Randweg moeten passeren. Dat kan alleen bij de oversteek met de Klevelaan, de oversteek met de Orionweg of door het fietstunneltje, welke ter hoogte van de Stuyvesantstraat onder de Westelijke Randweg door loopt. De ervaring leert dat de jeugdige bezoekers die in de avonduren de kermis bezoeken het niet zo nou nemen met de verkeersveiligheid.

Overige aandachtspunten, genoemd door beleidsverantwoordelijken gemeente Haarlem:

- Verkeersregelaars nodig voor de toegangsweg.

De **Veerplas** ligt volgens de exploitanten te ver uit het centrum, wat grote gevolgen heeft voor de bezoekersstromen en vooral voor de jongeren die daar niet zelfstandig heen kunnen. Dit betekent dat zij minder (vaak) kunnen komen. De politie doet voor de kermis geen inzet en de veiligheidsdiensten kunnen de (sociale) veiligheid op een dergelijk terrein niet waarborgen.

Volgens het Recreatieschap Spaarnwoude is de Veerplas in principe geschikt als kermislocatie. Er vinden meerdere evenementen plaats. De ervaring bij deze evenementen leert dat veel mensen op de fiets komen of met het OV. De parkeeroverlast bij deze evenementen valt in de regel mee.

Aspecten die belangrijk zijn:

- Onderzoek naar de daadwerkelijke draagkracht van het terrein;
- Strand en restaurant (dagrecreatie) vrijhouden, het is immers meivakantie;

- De evenementen (met name dancefestival juni en kermis) mogen elkaar niet bijten qua herstel van de bodem;
- De kermis is ook doordeweeks. Dit betekent dat het geluid ook doordeweeks plaatsvindt. Wat vinden de omwonenden en de bedrijven daarvan? Het gaat om een andere vorm van geluidsoverlast dan iets dat voornamelijk in het weekend plaatsvindt;
- De pachtinkomsten zijn voor het Recreatieschap Spaarnwoude en niet voor de gemeente;
- Onduidelijk is welke organisatiekosten het Recreatieschap Spaarnwoude op zich zou willen nemen;
- Verkeer moet wel gereguleerd worden door de kermisorganisatie (bijvoorbeeld parkeerterrein IKEA), net als beveiliging.

Vanuit het perspectief van Brandweer en GHOR kan de kermis verplaatst worden naar de Veerplas maar dat heeft geen voorkeur. De aanwezigheid van een hogedruk aardgasleiding verdient bijzondere aandacht. De aanwezigheid van deze leiding kan risico verhogend werken en moet worden afgestemd met de buisleidingexploitant (NV Nederlandse Gasunie). Andere nadelen van deze locatie zijn de beperkte bereikbaarheid via één toegangsweg en de beperkte beschikbaarheid van bluswater.

Ook voor de Politie heeft de Veerplas niet de voorkeur. Door de geografische ligging van het terrein met een enkele toegang voor zowel publiek als voor nood- en hulpdiensten, vanwege het water, de bosschages en kleine paadjes leent deze locatie zich er niet voor om het de veilig en beheersbaar te houden.

Overige aandachtspunten, genoemd door beleidsverantwoordelijken gemeente Haarlem:

- De omgeving van de Veerplas ervaart momenteel al overlast van evenementen die plaatsvinden aan de Veerplas.

Al met al zijn de locaties Willem van Outhoornlaan/parkeerplaats Kennemersporthal en Veerplas vanuit het perspectief van Brandweer, GHOR, SRO en de kermisexploitanten niet wenselijk als alternatieve locatie. Het Recreatieschap Spaarnwoude ziet de Veerplas wel als een in potentie goede locatie voor de kermis. De Kleverlaan/hoek Jan Haringlaan is volgens Politie, Brandweer, GHOR, SRO en de kermisexploitanten in potentie een goede alternatieve locatie.

4.7 Conclusie Scenario B: verplaatsen kermis naar alternatieve locatie

De vraag bij Scenario B die de gemeente Haarlem stelde was: kan de kermis aan de Zaanenlaan verplaatst worden naar een alternatieve (evenementen)locatie in Haarlem die geschikt is voor een dergelijk evenement?

Van de drie alternatieve locaties op de shortlist komt de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat als meest geschikte locatie naar voren. Het is een locatie met voldoende omvang, in de huidige buurt, met minder direct omwonenden en het is niet op een openbare weg. Ook vanuit veiligheidsperspectief biedt deze locatie de beste combinatie van kenmerken voor bereikbaarheid, brand- en externe veiligheid en gezondheid. De SRO staat als beheerder positief tegenover deze locatie en ook de vertegenwoordigers van de kermisexploitanten zien deze locatie als een mogelijk alternatief.

Voor de locatie Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat moeten nog wel enkele zaken uitgezocht en geregeld worden:

- Een begroting opstellen: er zijn eenmalige kosten zoals het draagkrachtonderzoek (circa €2.500,-) en eventuele aanleg van een trafostation (circa €80.000,-). Daarnaast zijn er jaarlijks kosten voor de platen ter bescherming van het gras (circa €7.000,-). Daar staat naar verwachting een jaarlijkse besparing tegenover van €12.500,- omdat er op de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat minder verkeersmaatregelen nodig zijn, er geen lichtmasten weggehaald hoeven te worden en er waarschijnlijk minder beveiliging hoeft te worden ingehuurd omdat het terrein overzichtelijker is.
- Welke randvoorwaarden stelt bodemonderzoek aan de indelingsmogelijkheden?
- Wil de gemeente Haarlem deze locatie daadwerkelijk voor langere tijd aanwijzen als kermislocatie zodat de exploitanten de gelegenheid krijgen om een nieuwe kermis op te bouwen?
- Kan er een extra trafostation gerealiseerd worden?
- Is er een goede alternatieve locatie voor de vrijmarkt tijdens Koningsdag?

Daarbij gelden de volgende risico's en (organisatorische) aspecten:

- Verplaatsen houdt altijd een risico in zich. De binding met de buurt kan (tijdelijk of definitief) verminderen. Exploitanten kunnen afhaken waardoor de kermis van karakter verandert en/of de exploitatie negatiever uitvalt. Mogelijk vinden de exploitanten de pachtsommen voor de nieuwe locatie te hoog. De vertegenwoordigers van de exploitanten hebben echter aangegeven dat ze denken dat ze de exploitanten wel kunnen enthousiasmeren voor de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat;
- In het algemeen is verplaatsen geen eenvoudige opgave en brengt een verplaatsing (initieel) kosten met zich mee van organisatorische aard. Bij verplaatsing van de kermis naar één van deze alternatieve locaties moet de gemeente Haarlem opnieuw met alle betrokkenen (omwonenden, kermisexploitanten en veiligheidsdiensten) in gesprek gaan om een plan op te stellen voor de kermis op de nieuwe locatie. Er moet een goede ruimtelijke inpassing komen, er moeten nieuwe voorstellen voor parkeren worden gemaakt, de veiligheidsdiensten moeten zich opnieuw buigen over de bereikbaarheid, er moet een nieuwe begroting worden opgesteld, etc. Daarnaast gaan er weer nieuwe procedures lopen waarbij er een risico is dat bezwaren worden ingediend. Verplaatsen is daarmee niet met één pennenstreek geregeld.

HOOFDSTUK

Beantwoording van de onderzoeksvraag

5. Beantwoording van de onderzoeksvraag

5.1 Aanleiding en onderzoeksvraag

De kermissen op de Grote Markt in het Centrum van Haarlem en de Zaanenlaan in Haarlem-Noord, zijn al enige jaren onderwerp van discussie. Op 17 november 2016 nam de gemeenteraad de motie 'Botsende belangen' aan, waarin het college werd gevraagd een visie op te stellen aan de hand van een onderzoek in samenspraak met betrokken partijen naar verschillende toekomstscenario's voor de kermis aan de Zaanenlaan in Haarlem Noord. In de commissievergadering van 21 september 2017 is de rapportage¹⁴ van het onderzoek besproken. De commissie was van mening dat de scenario's onvoldoende waren uitgewerkt en vroeg om aanvullend onderzoek, teneinde een zorgvuldige afweging te kunnen maken over de toekomst van deze kermis.

Dit vervolgonderzoek naar de kermis aan de Zaanenlaan spitst zich toe op de uitwerking van de volgende twee scenario's:

- A. **Behouden:** Kan de kermis aan de Zaanenlaan in de huidige vorm voortgezet worden? En welke eventuele aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen?
- B. **Verplaatsen:** Kan de kermis aan de Zaanenlaan verplaatst worden naar een alternatieve (evenementen)locatie in Haarlem die geschikt is voor een dergelijk evenement?

Om antwoord te geven op deze scenario's zijn diverse deelonderzoeken uitgevoerd die gezamenlijk leiden tot onderstaande conclusie.

5.2 Overall conclusies op de onderzoeksvraag

A1. De kermis behouden in haar huidige vorm op de huidige locatie. De kermis voldoet aan de geldende regels en voorschriften. De omwonenden zijn overwegend positief over deze kermis. De groep tegenstanders is klein maar volhardend. Dit scenario impliceert een keuze voor een toonaangevende koningskermis in een woonwijk, met alle (extra) afstemmingstrajecten en communicatie die daarbij komen kijken.

A2. De kermis behouden op de huidige locatie maar in een andere vorm. Hierbij is het denkbaar dat de bakwagens en andere installaties met gas op de uiteinden van de Kermis en aan de plantsoenzijde geplaatst worden en/of dat de attracties rondom het park met de met de rug naar het park toe opgesteld worden en/of dat de kermis korter zal duren en/of kleiner zal worden. Ook in dit scenario zijn verbeteringen mogelijk in het vergunningtraject. Een en ander kan gevolgen hebben voor de exploitatie en voor de beleving van de kermis. De vraag is of de kermis haar aantrekkelijkheid voor de buurt en voor bezoekers uit de rest van Haarlem behoudt en daarmee ook in de toekomst aantrekkelijk blijft voor de exploitanten.

¹⁴ Rapportage onderzoek Toekomst kermissen Grote Markt en Zaanenlaan - Motie 'Botsende Belangen'. Bureau Mokkink Advies (2017)

B. Verplaatsen van de kermis naar de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat. De Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat lijkt een goede alternatieve locatie. Hoewel nader onderzoek nog moet uitwijzen wat de draagkracht van de bodem betekent voor de opstelling en voor aanvullende maatregelen, een nieuwe ruimtelijke inpassing en opstelling nog afgestemd moet worden met de hulpdiensten en alle overige belanghebbenden, de exploitatie nog doorgerekend moet worden et cetera, is dit scenario kansrijk. Er zou ook een alternatieve locatie gevonden moeten worden voor de vrijmarkt. De kermis op deze locatie zou wellicht zelfs méér bezoekers kunnen trekken omdat het een zichtlocatie is en een meer centrale ligging heeft in de stad dan de Zaanenlaan. Daarnaast biedt deze locatie mogelijkheden voor wisselende opstellingen en overlast kan verder beperkt worden.

Kortom...

De conclusie van dit onderzoek is dat de Zaanenlaan geschikt is als locatie voor de kermis in zijn huidige vorm. Er zijn nog enkele verbeteringen mogelijk op het gebied van veiligheid, vergunningsvoorwaarden en proces. Wel is er aan de Zaanenlaan sprake van weerstand bij een aantal directe omwonenden. Daarom is gezocht naar alternatieve locaties voor de kermis. Tijdens deze zoektocht bleek het grasveld aan de Kleverlaan/hoek Jan Haringstraat een interessante optie. Als we beide locaties bekijken, dan wijzen objectieve factoren meer naar de Kleverlaan/Jan Haringstraat. Er zijn aanzienlijk minder omwonenden en de afstand tot de gevels is groter dan aan de Zaanenlaan. Echter, op de nieuwe locatie zal ongetwijfeld ook weerstand komen. Mocht de keuze vallen op verplaatsing van de kermis, dan is het belangrijk omwonenden in een vroeg stadium te betrekken middels een participatietraject. Daarnaast moet serieus worden gekeken naar de verplaatsing van de vrijmarkt en de benodigde maatregelen in het kader van de draagkracht van het terrein. Bij dit scenario moeten we rekening houden met eenmalige extra kosten voor de verplaatsing van de kermis.

De toekomst van de Haarlemse kermis(sen)

Bij alle scenario's geldt dat duidelijkheid over de kaders wenselijk is:

- De gekozen locatie langdurig aanwijzen als kermislocatie en er een locatieprofiel in het kader van het Evenementenbeleid voor opstellen;
- Geluidsnormen (inclusief dB(C)-normen) opstellen;
- Exploitatie-richtlijnen, inclusief het verpachtingssysteem en de keuze om de organisatie in- of extern te beleggen;
- Het vergunningtraject verder verbeteren: tijdig publiceren van de vergunning, een verkeersbesluit nemen, omwonenden betrekken bij de evaluatie.

Voor de volgende editie van de kermis kan worden ingezet op de verduurzaming van het evenement (duurzaamste kermis van Nederland?). Dat sluit aan op de gemeentelijke ambities, past bij het profiel van een familiekermissen en het draagt mogelijk bij aan het draagvlak in de buurt. Er kunnen maatregelen worden genomen op het gebied van afval, food, transport en energie. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Het selecteren van exploitanten die uitsluitend werken met LED-verlichting;
- Het verplicht stellen van het gebruik van hardcups om zwerfvuil terug te dringen;
- Bezoekers actief stimuleren om te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer te komen en zorgen voor goed toegankelijke fietsenstallingen;
- Indien gekozen wordt voor een nieuwe locatie: het plaatsen van een trafostation en werken met groene stroom.

Het is zeer de vraag of een eventuele verplaatsing van de kermis al in 2019 gerealiseerd kan worden, gezien bovenstaande ambities en aandachtspunten. Dat betekent bij een eventuele keuze voor Scenario B dat in 2019 Scenario A1 (behouden van de huidige kermis op de huidige locatie) als overgangsjaar overwogen moet worden, met waar mogelijk een aantal verbeteringen op het gebied van veiligheid, communicatie/vergunningverlening.

1

BIJLAGE

Logboeken Kermis 2018

Bijlage 1 Logboeken Kermis 2018

Bijlage 1 Logboeken van kermis 2018

Alpha Security logboek

Datum	Dienstdoende beveiligers	Korte beschrijving van het incident
25 april		Een persoon dreigt met geweld en zegt te willen vechten, deze persoon aangesproken op zijn gedrag. Bij de volgende waarschuwing krijgt hij een terrein verbod. Politie is niet aanwezig geweest.
26 april		Geen incidenten, politie is langs geweest.
27 april		<ul style="list-style-type: none"> Opstootje bij de botsauto's de personen aangesproken en beide een andere kant opgestuurd. Op verzoek van de exploitant drie personen verwijderd bij de botsauto's in verband met hun gedrag.
28 april		<ul style="list-style-type: none"> Een vechtpartij in het park (buiten de kermis achter de botsauto's). Een persoon gaf het signalement door van de dader. Deze is gevonden, jongen aangesproken en een laatste waarschuwing gegeven. Een bedreigende houding van een jongen naar iemand anders. De politie kwam laat aan. Deze persoon tevens een laatste waarschuwing gegeven. Er ontstaat een incidentje bij de botsauto's. Hierbij wil een volwassen man een jongen van 15 jaar slaan. Bij het aanspreken van de man is te zien dat hij onder invloed is. De man sturen we weg van het terrein en daarna konden de minderjarigen ook vertrekken. Er heeft dus uiteindelijk niets plaatsgevonden.
29 april		Geen incidenten, politie is aanwezig geweest.
30 april		Geen incidenten, politie is aanwezig geweest.
01 mei		Ik zie de deksel van de afvallemmer van de botsauto's op de grond liggen en de afvallemmer is ovaal gebogen. Op dat moment krijgen we een seintje van de medewerker van de ijskraam dat hij het heeft zien gebeuren. Alpha observeert de mogelijke dader. Nadat de camerabeelden zijn terug gekeken heeft Alpha drie keer gesommeerd. Deze jongen wil echt niet meewerken dus deze jongen is aangehouden. De politie is gebeld en de jongen is meegenomen naar het bureau en heeft een terreinontzegging gekregen tot einde kermis.
02 mei		Geen incidenten, politie is niet aanwezig geweest.
03 mei		Een woordenwisseling tussen twee jongens. Deze zijn uit elkaar gedreven maar ze gingen weer verder buiten het terrein. Alpha is ertussen gekomen om het te sussen en uiteindelijk zijn ze allebei een andere kant op gegaan.
04 mei		Geen incidenten, politie is niet aanwezig geweest.
05 mei		Geen incidenten, politie is langs geweest.
06 mei		Geen incidenten, politie is niet aanwezig geweest.

Rode Kruis/EHBO-terugkoppeling

Het Rode Kruis heeft een korte omschrijving gemaakt van de incidenten tijdens de kermis. De meest voorkomende behandelingen waren: pleisters plakken en paracetamol uitdelen (misselijk, hoofdpijn, etc.). Verder hadden wij een behandeling van een meisje die een kogeltje onder haar oog kreeg (kogel kaatste terug, maar geen ernstig letsel). Ook hadden we wat kneuzingen van voeten die klem kwamen te zitten bij een attractie. Een advies van ons zou zijn dat er duidelijke afspraken worden gemaakt over vermiste kinderen. Eén meldplek want nu liepen er soms verschillende zoekacties door elkaar en wisten we niet meer wie er wel of niet meer vermist waren. Verder graag ook afspraken maken over de vermiste voorwerpen. Wij vinden het niet erg om het in ontvangst te nemen maar we hadden het wel graag van tevoren geweten. De opstelling met deze porto-cabin was goed, zo konden wij rustig behandelen en kon de beveiliging ook rustig hun ding doen.

Logboek meldingen bezoekerstelefoon

Datum	Melder	Melding en afhandeling
25 april	Bewoner Orionweg heeft bewonerstelefoon gebeld.	Melding: bewoner maakt opmerking over tweerichtingsverkeer en fietsers op Orionweg. Afhandeling: aangegeven dat dit op advies politie was.
26 april	Directe omwonende heeft bewonerstelefoon gebeld.	Melding: jongeren vernielen het Marnixplein Afhandeling: beveiliging direct eropaf gestuurd. Niets aangetroffen en geen schade geconstateerd.
26 april	Directe omwonende (zelfde als vorige melding) heeft bewonerstelefoon gebeld.	Melding: er liggen lege sigarettenhulzen in de voortuin. Afhandeling: circa 10 lege sigarettenhulzen uit de voortuin gehaald.
26 april	Circa vier omwonenden hebben organisatie aangesproken.	Melding: mensen hebben de kermiskrant niet ontvangen. Afhandeling: krant aan deze mensen meegegeven.
27 april	Directe omwonende (de man van de 2 ^e en 3 ^e melding) heeft bewonerstelefoon gebeld.	Melding: er zitten jongeren op het hek voor hun huis. Afhandeling: de beveiliging heeft de jongeren weggestuurd.
2 mei	Iemand uit de buurt heeft klantcontactcentrum gebeld.	Melding: jaarlijks terugkerende klacht over de vrijmarkt dat mensen voor de afzetting zitten in plaats van erachter. Afhandeling: aangegeven dat de kermisorganisatie hier niet verantwoordelijk voor is. Doorverwezen naar de afdeling Veiligheid.
2 en 3 mei	Iemand uit de buurt heeft een e-mail gestuurd.	Melding: klacht over geluid stadsomroeper. Afhandeling: het geluid van het vlooiencircus was binnen de norm maar is wat zachter gezet. Bij de tweede keer foto van de inregeling van het geluid gemaakt.

Bijlage 2 Toelichting 'Must haves'

Omschrijving criteria

- **Beschikbaarheid:** het uitgangspunt is dat we de kermis niet willen verplaatsen naar een locatie die slechts tijdelijk of beperkt beschikbaar is. Sommige (braakliggende) terreinen zouden nu in potentie gebruikt kunnen worden, maar worden binnen een paar jaar weer bebouwd. Het optimaliseren van een kermis op een nieuwe locatie vraagt grote inspanningen van betrokken partijen. Het is niet wenselijk dat we over een paar jaar weer opnieuw moeten beginnen. De gemeente zoekt een duurzame oplossing en een locatie van tijdelijke aard sluit niet aan op die doelstelling. Ook locaties die dermate intensief gebruikt worden dat ze niet een week of langer onttrokken kunnen worden voor het reguliere gebruik, nemen we niet mee in dit onderzoek.
- **Minimale oppervlakte van 4.000 m²:** de huidige kermis in Haarlem-Noord beslaat een oppervlakte van circa 10.400 m². Dit is exclusief alle woonwagens. Als we deze kermis gaan plaatsen dan doen we dat idealiter naar een locatie die (minstens) net zo groot is. Een locatie met een kleinere beschikbare ruimte is ook mogelijk, maar dan heeft dat consequenties voor de omvang van de kermis. Het wordt dan of een kleinere kermis of we kunnen de kermis opknippen in twee delen. De *minimale* omvang van een eventuele nieuwe locatie is 4.000 m² (vergelijkbaar met de omvang van de Grote Markt).
- **Minimale breedte:** een locatie moet breed genoeg zijn zodat er voldoende ruimte is voor de attracties, voor de bezoekersstromen en voor hulpdiensten in geval van calamiteiten. Maar liefst 14 van de echte attracties op de Zaanenlaan (dus niet de gok- en bakkramen) hebben 10-21 meter diepte nodig. Bij 18 meter diepte kan je de meeste attracties behouden, dus dit nemen we als uitgangspunt. Voor de hulpdiensten geldt een minimale ruimte van 4,5 meter. Daarnaast geldt voor locaties in woonwijken de wettelijke afstand van 5 meter tussen attracties of kramen en de gevels van woningen. Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, heb je òf een kermis zonder echte publiekstrekkingen òf je hebt een kermis waarbij de veiligheid van de bezoekers en omwonenden in het geding is.
- **Geen groen rijksmonument:** het is niet wenselijk dat een kermis plaatsvindt op een terrein dat is aangewezen als groen rijksmonument (categorie tuin, park of plantsoen uit het rijksmonumentenregister). In Haarlem betreffen dit o.a. de Haarlemmerhout, het Kenaupark en het Frederikspark (grenzend aan de Dreef). Hier staan vele monumentale bomen die beschermd moeten worden. Een kermis staat haaks op de identiteit van zo'n plek. Daarnaast moeten allerlei beheermaatregelen en herstelwerkzaamheden worden getroffen om de monumentale bomen te beschermen.
- **Draagkracht terrein:** de kermisattracties zijn zwaar en daarom is het belangrijk dat de draagkracht van het terrein voldoende is. We willen vanuit veiligheidsoogpunt voorkomen dat het terrein ernstig verzakt (in verband met ondergrondse leidingen, kabels of afval) of dat het dak van een parkeergarage instort.
- **Geen belangrijke busroute:** het omleiden van enkele bussen per dag is geen probleem. Echter, als gedurende twee weken vele grote buslijnen moeten omrijden, dan gaat dat in de papieren lopen en komt de bereikbaarheid in het gedrang. Het is daarom een *no go* als het busvervoer teveel wordt ontwricht.
- **Niet in tegenspraak met de locatieprofielen in het evenementenbeleid:** Voor een aantal locaties is in het kader van het evenementenbeleid een locatieprofiel opgesteld. Dit is gedaan in samenspraak met verschillende gemeentelijke afdelingen, omwonenden en andere belanghebbenden. Daarbij zijn voor sommige locaties een maximum aantal dagen of evenementen afgesproken. Als de kermis daar duidelijk niet binnen past, valt de betreffende locatie af.

Confrontatie locaties aan de criteria door afdeling ECDW

1. Beperkte/tijdelijke beschikbaarheid

De volgende locaties komen te vervallen wegens beperkte/tijdelijke beschikbaarheid:

- **Schoterbos, Mr. J. Gerritszlaan (3):** deze locatie is niet (meer) beschikbaar in verband met een grootschalige herstructurering. Het Buro Sant en Co heeft een ontwerp gemaakt waarmee dit park in Haarlem-Noord wordt getransformeerd tot levendig en aantrekkelijk volkspark. Er blijft één parkweide over, maar deze is slechts toegankelijk via fietsbruggen die niet geschikt zijn voor zwaar verkeer. Andere nadeel van deze locatie is dat het in een oude veenpolder ligt met een drassige ondergrond. Daarnaast is het een ecologisch gebied met de Artisklas, het tuincomplex en de imkerij. Vanuit ecologisch oogpunt zijn er daarom ook serieuze bezwaren.
- **Voormalig EBH terrein/Lichtfabriek (9):** op dit moment is er voldoende ruimte voor een kermis. Echter, het terrein is grotendeels verkocht aan projectontwikkelaar Lingotto die het binnen nu en een jaar gaat bebouwen en opnieuw gaat inrichten. Na de herontwikkeling van het gebied rondom de Lichtfabriek blijft er onvoldoende ruimte over voor een kermis.
- **Parkeerterrein IKEA (11):** het Digipanel heeft aangegeven dat het parkeerterrein van IKEA mogelijk geschikt is. Dit is echter privaat terrein en IKEA heeft deze parkeerruimte hard nodig voor hun klanten. Het parkeerterrein wordt zeer intensief gebruikt en klanten komen veelal met de auto omdat de producten die bij IKEA worden aangeschaft niet eenvoudig te voet of met de fiets vervoerd kunnen worden. Om deze reden valt het parkeerterrein van IKEA af. Het naastliggende parkeerterrein is een P + R-locatie voor station Spaarnwoude. De braakliggende kavels naast de IKEA zijn geormerkt als bedrijvenlocatie zullen daarom in de toekomst niet meer beschikbaar zijn.
- **Parkeerplaats Californiëplein (13):** het Californiëplein ligt bij het winkelcentrum midden in Schalkwijk. Deze locatie gaat na de zomer van 2018 flink op de schop. Uiteindelijk rest er vanaf 2022 een kleiner marktplein. Dit marktplein zou in combinatie met de Briandlaan eventueel interessant kunnen zijn als kermislocatie. Kanttekening is dat er ideeën zijn om het marktplein te transformeren tot foodhal. Gezien het feit dat deze locatie de komende jaren niet beschikbaar is en ook de toekomst onzeker is, wordt deze niet verder meegenomen in de longlist.
- **Kadijklaan (voor het zwembad) (14):** deze locatie valt in het projectgebied De Entree. Op de locatie bij het zwembad aan de Kadijklaan wordt rond juni/juli 2018 de eerste paal geslagen voor de bouw van een appartementengebouw met 26 woningen. Deze locatie is zodoende niet meer beschikbaar als alternatieve locatie voor een kermis.
- **Bouwlocatie Boerhaavepoort (15):** op deze locatie loopt het nieuwbouwproject Poort van Boerhaave Damiate. In maart 2018 is een verkoopovereenkomst gesloten met ontwikkelaar Bemog. Op dit moment is de grond nog van de gemeente maar in de zomer van 2019 start de ontwikkelaar met de bouw. Na de herontwikkeling is geen vrije ruimte meer beschikbaar.

2/3. Oppervlakte of breedte

De volgende locaties zijn qua oppervlakte of breedte niet toereikend:

- **Groenmarkt (19):** deze locatie is met 2.000 m² te kleinschalig voor een kermis. Er is ook slechts één eendaags categorie B-evenementen toegestaan. Kortom, deze locatie valt af als alternatief voor een kermis.
- **Vijfhoek, Raaks, Doelen (21):** in dit gebied ligt een aantal kleinere locaties, waaronder het Nieuwe Kerkplein (1.750 m²), de Botermarkt (1.900 m²), Hortusplein (910 m²) en het op korte termijn te herontwikkelen Boereplein (430 m²). Gezien de kleinschaligheid en de benodigde ruimte voor een kermis, is het geen optie dat de kermis van Haarlem-Noord hiernaar uitwijkt. Ook de maximale toegestane tijdsduur van B-evenementen is te beperkt (variërend van 4 tot 10 dagen). Deze locaties worden daarom verder buiten beschouwing gelaten.

- **Nelson Mandelapark (5):** dit park is met iets minder dan 4.000 m² te kleinschalig voor een kermis. Daarbij komt dat het park de komende jaren opnieuw ingericht gaat worden en meer gebruiksvriendelijk wordt gemaakt. Op de plek waar Quality Bakers zit, worden circa 98 woningen gerealiseerd.
- **Gedempte Oude Gracht (17):** deze locatie voldoet niet aan de minimale benodigde breedte voor een kermis. De Gedempte Oude Gracht is op het breedste punt 26 meter. Maar er is ook een deel dat maar 18 meter van gevel tot gevel telt. Als je hier een enkele rij met attracties hebt dan is de minimale benodigde afstand tussen de gevels 28 meter. Daarbij zijn er op deze locatie diverse andere uitdagingen zoals het omleiden van belangrijke busroutes, de bevoorrading van de winkels, de bereikbaarheid van de stad en de inrichting van de straat (bushokjes, bomen, etc.). Al met al is deze locatie onvoldoende geschikt om verder te onderzoeken.
- **Amsterdamsevaart (12):** het profiel van deze weg is niet geschikt voor een kermis. Deze bestaat uit een drukke toegangsweg (tweebaansweg in het verlengde van de A200), een parkachtige middenberm met speelvoorzieningen en nog een weg die aan de huizen grenst. Beide weggedelen zijn te smal voor de kermisattracties. Daarnaast is de Amsterdamsevaart afgewaardeerd en zijn er plannen om op termijn een weg-met-gracht profiel terug te brengen. Het is ook een locatie met zeer veel omwonenden waardoor de verwachte geluidsbelasting groot zal zijn.

4. Groene rijksmonumenten

De volgende locaties vallen af omdat het groene rijksmonumenten zijn:

- **Stationsgebied & Kenaupark (20):** op het Stationsplein zijn categorie B-evenementen niet gewenst volgens het profiel. Er staan diverse monumentale bomen in het park. In het Kenaupark zijn maximaal twee B-evenementen met een maximale duur van vier dagen toegestaan. Een daarvan is de drukbezochte vrijmarkt op Koningsdag. Vanuit het locatieprofiel zien we onvoldoende aanleiding om het Kenaupark verder te onderzoeken.
- **Haarlemmerhout e.o. en Dreef (16 en 24):** in het Florapark, het Frederikspark en aan de Dreef/het Schelpenpad zijn B-evenementen niet toegestaan, mede vanwege de monumentale bomen. Ook op de Dreef staan veel monumentale bomen. Omdat deze locatie in het beleid is aangemerkt als niet geschikt voor een kermis, wordt deze niet verder onderzocht. Op het Vlooienveld zijn jaarlijks, mits ze aansluiten op de kernwaarden van de locatie, twee van dit soort evenementen met een maximum van zes dagen toegestaan. Een kermis sluit niet direct goed aan op het groene karakter van het Vlooienveld. Deze locatie voldoet daarom vanuit beleidsmatig opzicht niet als kermislocatie. Daarnaast is de korte toegestane tijdsduur niet interessant voor de kermisexploitanten omdat ze dan onvoldoende inkomsten kunnen genereren.

5. Onvoldoende draagkracht

De volgende locaties vallen af vanwege de draagkracht:

- **Sint Joriseveld (6):** het grasveld van het Sint Joriseveld is gelegen op het dak van de Cronjé parkeergarage. Er bestaat gerede twijfel over de draagkracht van het dak van deze parkeergarage. Omdat we geen risico willen lopen dat het dak instort (met alle gevolgen van dien), en deze locatie ook in andere opzichten niet optimaal is, hebben we besloten deze locatie niet verder mee te nemen.
- **Reinaldapark evenemententerrein (10):** Op deze locatie mogen ieder jaar maximaal 3 categorie B-evenementen plaatsvinden met een totale tijdsduur van 22 dagen. Dit is inclusief het circus (in 2017-2018 duurde deze 17 dagen). Een deel van het Reinaldapark is speciaal ingericht voor evenementen. Dit is het ronde deel midden in het park in de vorm van een halve maan. Hier ligt bijvoorbeeld speciaal evenementengras. Dit park is echter aangelegd op een voormalige stortplaats die is afgedekt met een laag die de uitspoeling van verontreiniging voorkomt. Het ronde deel in het midden van het park (circa 7.400 m²) is voorzien van speciaal evenementengras.

Het overige deel van het terrein mag niet te zwaar belast worden omdat het de ondergrond teveel kan aantasten. Naast de beperkte draagkracht heeft dit terrein als nadeel dat er grote hoogteverschillen zijn. Voor het plaatsen van de kermisattracties is het daarom niet geschikt.

6. Busroutes

De volgende centrumlocaties vallen af omdat ze op of aan belangrijke busroutes liggen:

- **Nassaulaan/-plein (18):** hier rijden 4 hoogfrequente lijnen, te weten lijn 2, 3, 73 en 300. Deze lijnen brengen reizigers in het centrum van Haarlem. Er rijden circa 44 bussen per uur gedurende 18 uur per dag, wat neerkomt op 792 bussen per dag. Het omleiden hiervan kost naar schatting zo'n €200.000,- (o.a. omleidingstijd, aanpassen dienstpakketten, communicatie en derving van inkomsten). Los daarvan moeten de 792 bussen een alternatieve route via het Kenaupark, Kinderhuisvest en Wilhelminastraat nemen. Met de bestaande infrastructuur is dat niet haalbaar. Daarnaast is de beschikbare ruimte aanzienlijk kleiner dan aan de Zaanenlaan (6.000 m² vs. 10.400 m²) en is de verwachte geluidsbelasting groot.
- **Koudenhorn tot Friese Varkenmarkt (22):** de route van de bussen van en naar de vestigingen van Connexion in de Waarderpolder loopt over deze weg. Omdat ze met veel dubbeldekkers van 4 meter hoog rijden, kunnen ze niet onder alle Haarlemse spoorviaducten door. Ze rijden nu onder het viaduct aan de Oudeweg door en dan via de Koudenhorn. Als de huidige route niet gereden kan worden dan wordt de route dusdanig veel langer dat hier hoge kosten aan verbonden zijn.

7. Locatieprofielen evenementenbeleid

De volgende locaties vallen af omdat er op grond van het locatieprofiel in het evenementenbeleid geen ruimte is voor een dergelijk evenement.

- **Grote Markt e.o. (2):** op de Grote Markt zelf (4.000 m²) mogen jaarlijks tien B-evenementen plaatsvinden met een totale tijdsduur van 24 dagen. Twee dagen per week vindt er een markt plaats. Deze locatie wordt al gebruikt als kermislocatie en op basis van het locatieprofiel is daar ruimte voor. Voor een extra kermis die bovendien een aantal dagen overlapt aan de kermis op de Grote Markt is geen ruimte. De Riviervischmarkt is de uitloper van de Grote Markt en is an sich niet geschikt als kermislocatie. Het Klokhuisplein en de Oude Groenmarkt zijn bijna volledig in gebruik bij de horeca voor terrassen en zijn te klein voor het plaatsen van kermisattracties.
- **Molenplaspark (23):** in dit park zijn jaarlijks maximaal twee categorie B-evenementen toegestaan met een maximale duur van vier dagen. Kleinschalige, culturele evenementen en initiatieven genieten hier de voorkeur. Ook geldt hier dat maximaal vier dagen voor een kermis te beperkt is en dat een kermis qua type evenement niet goed aansluit op het profiel van de locatie.

Bijlage 3 Scoringstabel en toelichting 'Nice to have's'

Criteria	Verantwoording scores	Must have of nice to have
Terrein		
Omvang terrein	0 = < 4.000 m ² 1 = 4.000 – 10.000 m ² 2 = > 10.000 m ²	Must have: 1 of 2 Nice to have: 2
Eigendomssituatie	0 = geen eigen grond 1 = gedeeltelijk gemeentegrond 2 = gemeentegrond	Nice to have: 1 of 2
Ondergrond terrein	0 = onverhard terrein met zwakke ondergrond 1 = onverhard terrein 2 = verhard terrein	Must have: 1 of 2 Nice to have: 2
Inrichting terrein	0 = geen voorzieningen aanwezig en veel straatmeubilair 1 = al voorzieningen aanwezig OF weinig/geen straatmeubilair 2 = al voorzieningen aanwezig en weinig/geen straatmeubilair	
Omgeving		
Ligging evenemententerrein	0 = geen aantrekkelijke omgeving en geen zichtlocatie 1 = aantrekkelijke omgeving OF een zichtlocatie 2 = aantrekkelijke omgeving en een zichtlocatie	
Geluidsbelasting omwonenden	0 = > 50 directe omwonenden 1 = < 50 directe omwonenden 2 = geen directe omwonenden	
Effect op andere functies	0 = verschillende andere (economische) functies moeten tijdelijk uitwijken 1 = een enkele andere (economische) functie moet tijdelijk uitwijken 2 = er zijn geen andere (economische) functies op de deze locatie	
Belasting voor natuur	0 = gelegen in of nabij een ecologische zone 1 = niet in of nabij een ecologische zone maar wel een groene omgeving 2 = niet in of nabij een ecologische zone en geen groene omgeving	
Veiligheid		
Bereikbaarheid hulpdiensten	0 = gelegen op een belangrijke doorgaande weg voor hulpdiensten 1 = goed bereikbaar voor hulpdiensten OF geen wegafsluiting nodig 2 = goed bereikbaar voor hulpdiensten en sluit geen weg af	
Fysieke veiligheid	0 = onoverzichtelijke locatie met risico's (zoals water) 1 = onoverzichtelijke locatie OF locatie met risico (zoals water) 2 = overzichtelijke locatie met weinig risico's	
Verkeer		
Effect op parkeren	0 = wijk met hoge parkeerdruk en onttrekking van parkeerplaatsen 1 = wijk met lage parkeerdruk OF beperkt onttrekking van parkeerplaatsen 2 = wijk met lage parkeerdruk en beperkt onttrekking van parkeerplaatsen	
Omleiding van verkeer	0 = een belangrijke doorgaande (bus)route wordt geblokkeerd	Must have: 1 of 2 Nice to have: 2

	1 = een relatief rustige weg wordt geblokkeerd 2 = er wordt geen weg geblokkeerd	
Bereikbaarheid voor publiek	0 = afgelegen locatie die te voet, met de fiets of OV niet goed bereikbaar is 1 = rondom het centrum gelegen en redelijk goed bereikbaar 2 = centraal gelegen en goed te voet, met de fiets en met OV bereikbaar	

Toelichting wenselijke eigenschappen:

Terrein:

- **Omvang terrein:** bij de harde criteria stond al de minimale oppervlakte benoemd. Voor de kermis is het fijn om een ruim terrein tot onze beschikking te hebben. Bij een klein terrein is er geen ruimte voor de woonwagens en bestaat de kans dat de kermis moet inkrimpen ten opzichte van de huidige situatie. Bij voorkeur is de nieuwe locatie daarom minimaal 10.000 m².
- **Eigendomssituatie:** niet alle alternatieve locaties die zijn aangedragen zijn in eigendom van de gemeente. De voorkeur is dat de toekomstige kermis wel op eigen grond plaatsvindt. Als de grond in eigendom is van een andere partij dan loopt de gemeente pachtinkomsten mis. De gemeente kan mogelijk via leges (een deel van) de inkomsten krijgen, maar er blijft waarschijnlijk iets minder aan de strijkstok hangen. In 2016 ontving de gemeente voor de kermis aan de Zaanenlaan zo'n € 120.000,- aan pachtinkomsten. Deze inkomsten zijn nodig om de kermis min of meer kostenneutraal te kunnen organiseren. Daarnaast moet de grondbezitter toestemming geven voor een kermis op zijn terrein en bestaat de kans dat de organisatie dat nu of in de toekomst niet krijgt. Bij voorkeur wordt de kermis daarom op gemeentegrond georganiseerd.
- **Ondergrond terrein:** een verharde weg kan de kermisattracties prima dragen, maar voor een onverharde ondergrond, zoals een grasveld, geldt dat de attracties schade *kunnen* aanrichten. Daarnaast is een grasveld bij regen minder geschikt omdat het water slechter wegloopt. Bij een onverhard terrein dienen maatregelen te worden getroffen en/of er moeten herstelwerkzaamheden worden verricht. Daar zijn extra kosten mee gemoeid. Daarom prefereren we een verhard terrein.
- **Inrichting terrein:** het is een voordeel als er al veel voorzieningen aanwezig zijn zoals een water standpijp, een vast stroomnet en rioolputten. De kermisorganisatie kan hier volledig zelf in voorzien, maar als het er al ligt dan scheelt dat qua lasten. Aan de andere kant is het fijn als er zo min mogelijk straatmeubilair in de weg staat. Het weghalen van bankjes, lichtmasten, hekken en speeltoestellen kost de organisatie tijd en geld.

Omgeving:

- **Ligging evenemententerrein:** de aantrekkelijkheid van de omgeving speelt een rol in de kermisbeleving. Mensen gaan vermoedelijk liever naar een sfeervol park dan naar een industrieterrein. Potentiële bezoekers moeten zich aangetrokken voelen tot de plek, anders zullen ze wegblijven. Daarnaast is het een pré als het een zichtlocatie is zodat veel mensen de kermis zien staan en geprikkeld worden om het evenement te bezoeken.
- **Geluidsbelasting omwonenden:** hoe dichterbij de kermis bij de woningen staat, hoe groter de te verwachten geluidsoverlast voor deze bewoners. Bij voorkeur staat de kermis op een plek met relatief weinig omwonenden/gehinderden. Ook de hoogte van de bebouwing bepaalt in welke mate het geluid blijft hangen, laagbouw heeft de voorkeur. Daarnaast reflecteert een harde ondergrond het geluid meer dan een zachte ondergrond. Hoe mensen geluid ervaren blijft subjectief, maar de organisatie is erbij gebaat als de omstandigheden gunstig zijn zodat de kans op klachten geminimaliseerd is.

- **Effect op andere functies:** indien een locatie normaal gesproken al veelvuldig wordt gebruikt voor andere activiteiten of (economische) functies, dan leidt de komst van een kermis ertoe dat de belangen van andere gebruikers onder spanning komen te staan. Je kan hierbij denken aan terrassen die moeten wijken, een vrijmarkt tijdens Koningsdag die verplaatst moet worden, winkels die inkomstenderving hebben omdat ze niet meer goed toegankelijk zijn en parkeerplaatsen die tijdelijk worden opgeheven.
- **Belasting voor natuur:** een groene omgeving kan een prachtig decor zijn voor een kermis. Echter, sommige locaties liggen in een bos, park of recreatiegebied waar ook vogels en andere dieren wonen. Met name de ecologische (verbindings)zones hebben belangrijke natuurwaarde. De huidige kermisperiode valt in het broedseizoen waardoor geluidsoverlast ertoe kan leiden dat vogels hun nest verlaten. Daarnaast kan het licht effect hebben op de oriëntatie van vleermuizen. Ook met de bloemen, planten en bomen dienen we rekening te houden. Deze moeten beschermd worden zodat de kermisattracties en de bezoekers geen schade kunnen aanrichten aan het groen.

Veiligheid:

- **Bereikbaarheid hulpdiensten:** vanzelfsprekend moet een kermis goed bereikbaar zijn voor hulpdiensten. Dit geldt voor het terrein zelf maar ook voor de omliggende woningen en bedrijven. Als er meerdere (ruime) toegangswegen tot het terrein zijn dan is een locatie beter toegankelijk en kan sneller geschakeld worden in geval van calamiteiten. Daarnaast wil je voldoende vluchtwegen hebben/kunnen creëren. Andersom geldt dat je bij voorkeur niet de routes van de hulpdiensten blokkeert en de aanrijtijden daarmee verlengt.
- **Fysieke veiligheid:** in het verleden heeft de gemeente slechte ervaringen gehad met de kermis. De organisatie kreeg te maken met vernielingen en opstootjes door (hang)jongeren. Om de sociale situatie goed in de hand te kunnen houden, is het prettig om een ruim en overzichtelijk terrein te hebben. Bijvoorbeeld een park waar bezoekers aan alle kanten binnen kunnen komen en zich achter bosjes kunnen verschuilen, is minder praktisch. Ook de aanwezigheid van water (bijvoorbeeld een plas, gracht of vijver) levert extra veiligheidsrisico's op.

Verkeer:

- **Effect op parkeren:** dit effect is tweeledig. Enerzijds kan het zijn dat de kermis (deels) op een aantal openbare parkeerplaatsen komt te staan waardoor deze worden onttrokken voor bewoners en bezoekers. Anderzijds trekt een kermis bezoekers aan die deels met de auto zullen komen. De parkeerdruk in een wijk kan daardoor flink toenemen. Bij dit criterium wordt gekeken hoeveel parkeerplaatsen er tijdelijk worden opgeheven en of er voldoende alternatieve parkeermogelijkheden in de directe omgeving zijn.
- **Omleidingen van verkeer:** als de kermis op een drukke doorgaande weg wordt geplaatst, dan moet het verkeer worden omgeleid. Dat heeft niet de voorkeur. Als het een belangrijke busroute is dan heeft het nog wat meer voeten in aarde. Busroutes en haltes moeten dan tijdelijk worden aangepast. Dit kan alleen in overleg met de busmaatschappij en de provincie (met bijkomende kosten). Daarnaast moeten bewoners goed worden geïnformeerd door de organisatie.
- **Bereikbaarheid voor publiek:** als Haarlem een kermis wil behouden die veel wordt bezocht, dan moet deze goed bereikbaar zijn te voet, op de fiets, met het openbaar vervoer en eventueel met de auto. Een kermis die erg afgelegen ligt, zal vanwege de afstand een kleiner deel van de Haarlemmers bereiken. Daarnaast is de route naar de kermis relevant. In de perceptie van bezoekers is de bereikbaarheid beter als de locatie goed vindbaar is. Hoe meer bezoekers, hoe meer inkomsten voor de kermisexploitanten (en indirect ook hoe meer pachtinkomsten voor de gemeente).

Bijlage 4 Uitkomsten onderzoek omwonenden 2018

**Gemeente
Haarlem**

Juni 2018

DIA

Tijmen Siermann

In opdracht van Inge van
Gansekinkel, Afdeling Economie,
Cultuur, Duurzaamheid en Wonen

Kermis Zaanenlaan
Onderzoek onder omwonenden

Introductie

Achtergrond van het onderzoek

De Gemeente Haarlem vindt het belangrijk om in kaart te brengen hoe de kermis op de Zaanenlaan in de directe omgeving wordt gewaardeerd. Hoeveel omwonenden bezochten de kermis zelf en wat vonden zij van de kermis? Daarnaast krijgt de gemeente graag een beeld van de eventuele hinder die omwonenden van de kermis ondervinden. De kennis en ervaringen in de buurt kunnen een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kermis, en het verminderen van overlast.

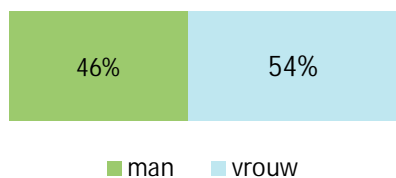
Methode en respons

Het onderzoek vond plaats in juni 2018, een maand na de kermis. De gemeente Haarlem wilde de nadruk leggen op omwonenden van de kermis en koos daarom voor een straal van 400 meter om de kermis waarin inwoners zijn benaderd. Er zijn 3.001 omwonenden per brief uitgenodigd voor deelname, waarvan 575 de vragenlijst volledig hebben ingevuld. De respons komt hiermee uit op 19%.

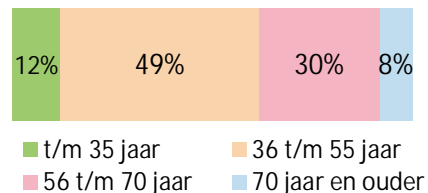
Samenstelling respons

Naast de verdeling over geslacht en leeftijd, hieronder in grafieken te zien, is er ook een onderverdeling in de steekproef aangebracht op nabijheid tot de kermis. In totaal wonen 79 van de bevraagde omwonenden binnen 100 meter van de kermis. Deze zullen in de rapportage worden benoemd als de direct omwonenden, en worden in groene kaders toegelicht.

Geslacht (n=575)

Leeftijd (n=575)

Samenvatting

Samenvatting

- Driekwart van de omwonenden bezoekt de kermis. 72 procent van de Haarlemmers met thuiswonende kinderen constateren dat van hun kinderen de kermis bezoekt. Hier zal meespelen dat de kermis sterk georiënteerd is op families met jongere kinderen.
- De omwonenden is gevraagd om een keuze te maken tussen drie uitspraken met betrekking tot de kermis: een positieve ('leuk om te gaan'), een neutrale ('geen meerwaarde, maar ook geen probleem') en een negatieve ('vooral overlast'). Zes op de tien vindt de kermis vooral leuk om heen te gaan; tien procent van de omwonenden ziet de kermis primair als een bron van overlast.
- De meest ervaren overlast is parkeeroverlast (56%) en verkeersoverlast (52%). Uit de toelichtingen blijkt dat de combinatie van de wegafsluiting en de kermis tot problemen heeft geleid met de verkeersdoorstroming. Andere vormen van overlast komen beduidend minder voor: ongeveer één op de drie ondervindt hinder van zwerfvuil, ruim een kwart heeft last van het geluid van de kermis. Bij de direct omwonenden (< 100 meter) is met name de overlast van parkeren, verkeer en geluid beduidend groter.
- Ondanks de genoemde overlast is een meerderheid blij met de kermis in de buurt. Bijna twee op de drie vindt het leuk dat er een kermis in de eigen buurt is. Ook onder de direct omwonenden is nog steeds een meerderheid (54%) blij met de kermis in eigen buurt. Uit de open antwoorden blijkt dat veel omwonenden de kermis als een belangrijke traditie zien, waar zij veel positieve herinneringen aan hebben.
- Er is expliciet gevraagd naar de animo om de duur van de kermis (nu twaalf dagen) en openingstijden aan te passen. De openings- en sluitingstijden zijn volgens een overgrote meerderheid precies goed. De sluitingstijd is volgens elf procent te laat. Over de tijdsduur zijn meer omwonenden kritisch. Eén op de drie vindt twaalf dagen te lang.
- Daarnaast is gevraagd een oordeel te geven over de omvang van de kermis. Ook hier is een meerderheid tevreden over de huidige omvang. Vergelijkbare groepen vinden de kermis te klein (8%) of juist te groot (9%). Dit is ook terug te zien in de mate waarin men de kermis zou aanraden aan vrienden; een groep van één op de drie omwonenden staat zeer positief tegenover de kermis staat. Een kwart is juist kritisch over de kermis. Dit kan komen door de overlast, maar ook vanwege het oordeel dat de kermis te klein of te verouderd is.

Bezoek kermis en attitude

Driekwart omwonenden bezoekt kermis

Ruim driekwart van de omwonenden heeft in de kermis Zaanenlaan in 2018 bezocht. Het bezoek is het hoogst in de leeftijdscategorie van 36 tot 55 jaar (81%). Het bezoek is het laagst onder omwonenden tussen de 56 en 70 jaar, maar alsnog gaat een meerderheid (68%).

Opvallend is dat dit percentage een fractie lager ligt onder de thuiswonende kinderen. Dit is in enige mate ook terug te zien in het bezoek aan de kermis onder de jongste groep (onder 35 jaar). Ook zij bezoeken de kermis minder vaak dan gemiddeld (72%).

Een overgrote meerderheid (86%) van de direct omwonenden bezoekt de kermis.

Met name ouderen zien kermis als meerwaarde, niet als bron overlast

De omwonenden is gevraagd om een keuze te maken tussen drie uitspraken met betrekking tot de kermis: een positieve ('leuk om te gaan'), een neutrale ('geen meerwaarde, maar ook geen probleem') en een negatieve ('vooral overlast').

Zes op de tien kiest voor de positieve stelling, waar één op de tien zich meer herkent in de negatieve stelling. De groep van 70 jaar en ouder is het meest enthousiast om zelf naar de kermis te gaan (68%) en ziet de kermis ook het minst als een bron van overlast (6%).

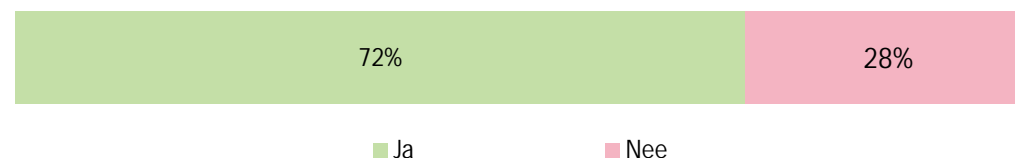
Meer dan de helft van de direct omwonenden (53%) herkent zich het meest in de stelling 'ik vind het leuk om zelf naar de kermis te gaan'. Eén op de zes ziet de kermis vooral als bron van overlast.

Heeft u zelf dit jaar (25 april t/m 6 mei 2018) de kermis bezocht? (n=575)

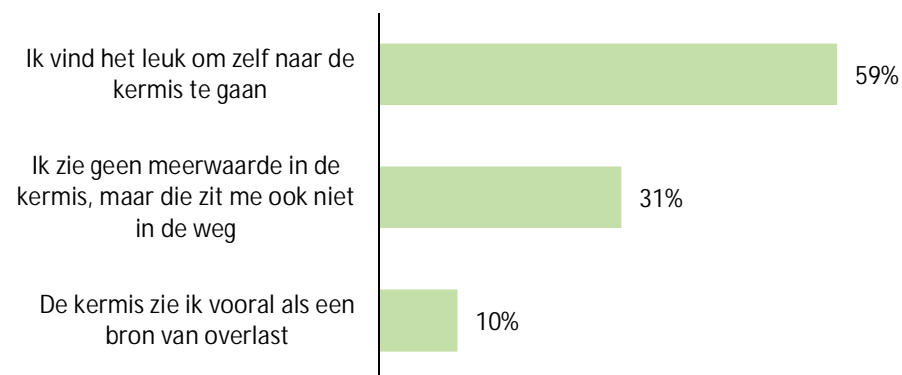

Heeft u één of meerdere thuiswonende kinderen die dit jaar de kermis hebben bezocht?

(alleen onder gezinnen met thuiswonende kinderen, n=377)

Welke van de volgende uitspraken over deze kermis is het meest op u van toepassing? (n=575)

Opmerkingen over de kermis

De omwonenden is gevraagd om toe te lichten hoe zij naar de kermis kijken. Hieronder een greep uit de toelichtingen bij deze vraag:

"Met kinderen is het vooral heel duur als er 2 weken en kermis voor de deur staat. Ook vriendjes komen dan om te gaan. Indien hij niet voor de deur zou staan, ga je maximaal 1 keer naar de kermis".

"Je zou dit in een andere buurt of stad eens moeten voorstellen: dagenlang een kermis met bijhorende herrie vrijwel IN je voortuin."

"Leuk vermaak dicht in de buurt. Onze kinderen vinden het heerlijk en leven er naar toe."

"Ik vind het gezellig dat de kermis direct bij ons om de hoek, in de woonbuurt is. Het geeft iets extra's aan de meivakantie en Koningsdag. De kinderen (13 en 16) zien er nog steeds elk jaar naar uit. Het is een familiekermiss."

"De kermis aan de Zaanenlaan is een leuke traditie, weinig overlast ervan en het creëert wel gezelligheid."

"Ik zie geen toegevoegde waarde om de kermis in de wijk te plaatsen tussen de huizen."

"De kermis op de Zaanenlaan is voor alle Haarlemmers een begrip. Ik kom er al sinds ik een half jaar oud ben. Ik vind het leuk en leuk voor de kinderen."

"Ik geniet elk jaar met volle teugen van de kermis. Wij ervaren absoluut geen overlast."

Overlast in de buurt

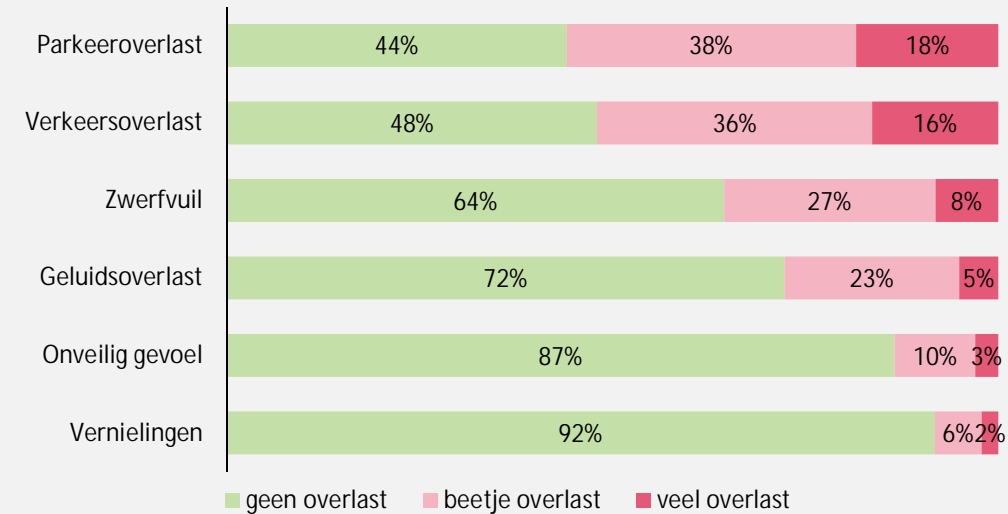
Overlast bij meeste omwonenden beperkt tot parkeer- en verkeersoverlast. Meer dan de helft van de omwonenden ervaart op enige wijze overlast van de kermis, waarbij het in de meeste gevallen gaat om parkeeroverlast (56%) en/of verkeersoverlast (52%). Ongeveer één op de zes typeert deze hinder als 'veel overlast'.

Andere vormen van overlast komen beduidend minder voor: ongeveer één op de drie ondervindt hinder van zwerfvuil, ruim een kwart heeft last van het geluid van de kermis. Een onveilig gevoel (13%) en last van vernielingen (8%) komen minder vaak voor onder omwonenden. Er zijn niet veel verschillen tussen de verschillende leeftijdscategorieën; jongere Haarlemmers noemen bovengemiddeld vaak parkeeroverlast en 70-plussers ervaren vaker geluidsoverlast. Een beeld van de ervaren overlast, in de vorm van toelichtingen van omwonenden, staat op de volgende pagina.

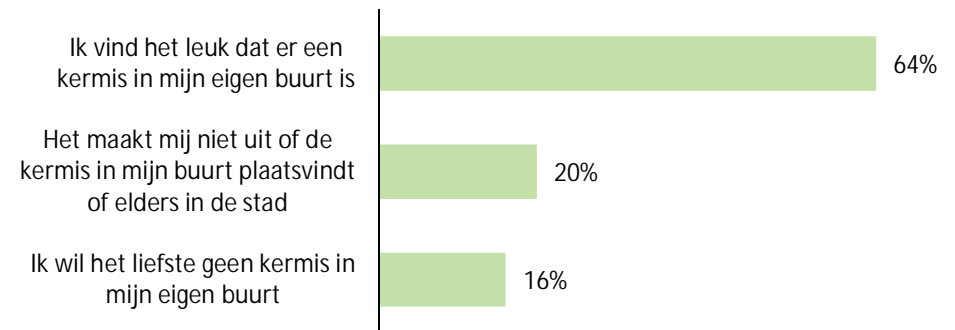
Bij de direct omwonenden is met name de overlast van parkeren (83%), verkeer (63%) en geluid (39%) groter.

Ondanks overlast is meerderheid blij met kermis in de buurt. De ervaren overlast zorgt er voor dat één op de zes omwonenden stelt dat zij liever geen kermis in de eigen buurt willen hebben. Een veel grotere groep (64%) vindt het juist leuk dat er een kermis in de eigen buurt is. Twintig procent heeft geen uitgesproken standpunt over de kermis. Bij de direct omwonenden (<100 meter) is er minder enthousiasme over de nabijheid van de kermis, maar is nog steeds een meerderheid (54%) blij met de kermis in eigen buurt.

In welke mate heeft u dit jaar overlast ondervonden van de kermis? (n=575)

Welke van de volgende uitspraken over deze kermis is het meest op u van toepassing? (n=575)

Onderbouwing overlastsituaties

De omwonenden hebben de kans gekregen hun overlastsituaties toe te lichten. Hieruit blijkt onder meer dat de combinatie van de wegafsluiting en de kermis tot problemen heeft geleid met de verkeersdoorstroming. Verder zijn er expliciete voorbeelden van vernielingen benoemd. Enige onderbouwingen op een rij:

"De weg afsluiting van de Zaanenlaan, Orionweg en Zaanenstraat zorgde voor het feit dat je op geen fatsoenlijke manier de buurt uit kan richting A9. Achter het station geen optie (te druk). Omleiding via Floresstraat kan op donderdag niet i.v.m. markt. Spaarnhovestraat is een buurtstraat die die drukte ook 's morgens en 's avonds niet aankan."

"Wij scheidden ons plastic, papier en glas en gooien dat weg op t Marnixplein. Tijdens de kermisperiode is het dan erg rommelig en onoverzichtelijk omdat er op het groen om het middelste gedeelte van het plein dan allerlei verschillende containers staan en liggen."

"Geluidsoverlast van langslopende mensen/kinderen van/naar de Kermis. Maar dat vind ik alleen op 4 mei storend."

"Sinds de woonwagens weg zijn uit het park en op de Orionweg is de overlast van hangjongeren weer toegenomen. De woonwagens zorgden voor extra rust, sociale controle en gezelligheid."

"Het gebied waar mijn hond los mag lopen is met de komst van de kermis gehalveerd en toen er boetes werden uitgedeeld, had ik daar wel last van."

"Heb het idee dat het volume de afgelopen twee keer lager was afgesteld dan voorheen. In elk geval hadden we in de Marnixstraat aanmerkelijk minder last. Dat is positief."

"De combinatie van het houden van de kermis en het feit dat de Zaanenstraat afgesloten is t.a.v. werkzaamheden. In het vervolg zou een betere afstemming van evenementen en bouwwerkzaamheden de bereikbaarheid vergroten."

"Met name de wijk uitrijden is problematisch door 1-richtingsverkeer op de Orionweg. Ontaardt in ongewenst kruipdoor/sluipdoor in woonwijk."

"Jongelui die na de kermis blijven hangen op het plein op Raadhuisplein. Veelal beschonken en jolig. Maken altijd veel lawaai en rotzooi."

"Bezoekers die op ons tuinhok gaan zitten, tuinhok buigt steeds verder door. Stoepranden van middenberm zijn kapot, stoepbestrating na terugplaatsen lantaarnpalen niet recht teruggelegd, lantaarnpalen die na terugplaatsen niet meer functioneren, de Zaanenlaan bestrating weer verder verzakt waardoor meer geluidsoverlast van doorkomend verkeer het gehele jaar door. Vorming van plassen na regenval waardoor je tijdens in- en uitstappen van de auto al snel in een plas stapt. Voor de lasten die we ondervinden verwachten we dat de gemeente ook haar onderhoudsverplichtingen nakomt wat betreft herbestraten van de Zaanenlaan. Al jaren staat dit zogenaamd op de meerjaren planning, maar het wordt nooit uitgevoerd."

Oordeel tijdsduur, openingstijden en omvang kermis

Meerderheid ziet geen reden tot aanpassing duur en openingstijden

De afgelopen editie ging de kermis duurde 12 dagen (25 april t/m 6 mei 2018). De kermis was iedere dag open om 14.00 uur, behalve op zondagen om 13.00 uur, op Koningsdag om 10.00 uur en op Bevrijdingsdag om 12.00 uur. De kermis ging in 2018 iedere dag om 22.00 uur dicht, met uitzondering van de vrijdagen en zaterdagen (23.00 uur). Met Dodenherdenking sloot de kermis om 18.00 uur. De omwonenden is gevraagd een oordeel te geven over de ze tijdsduur, opening- en sluitingstijden.

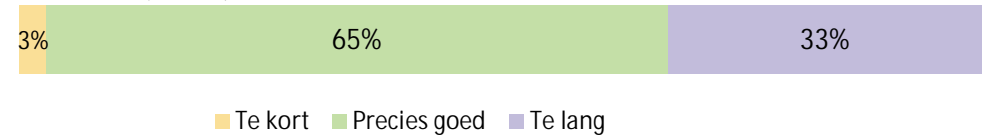
De openings- en sluitingstijden zijn volgens een overgrote meerderheid precies goed. Drie procent ziet de kermis liever later open gaan; daar tegenover staat dat zeven procent de kermis nu al te laat vindt open gaan. De sluitingstijd is volgens elf procent te laat, waar vier procent graag een latere sluitingstijd ziet. Opvallend is dat met name jongere Haarlemmers (onder 35 jaar) graag een vroegere opening van de kermis zien, maar het ook goed vaker van mening zijn dat de kermis eerder kan sluiten.

Over de tijdsduur zijn meer omwonenden kritisch. Eén op de drie vindt twaalf dagen te lang. Hier is zichtbaar dat oudere Haarlemmers positiever zijn over de tijdsduur dan jongere Haarlemmers, die vaker pleiten voor een kortere periode.

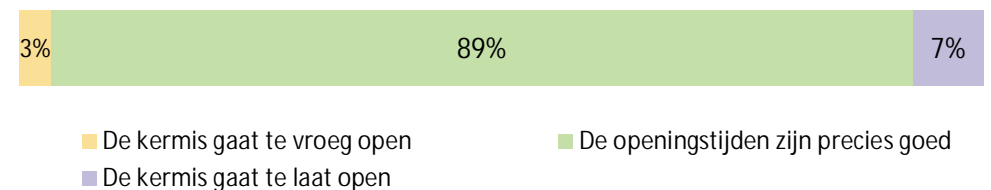
Daarnaast is gevraagd een oordeel te geven over de omvang van de kermis. Ook hier is een meerderheid tevreden over de huidige omvang. Vergelijkbare groepen vinden de kermis te klein (8%) of juist te groot (9%). Wel zijn jongere Haarlemmers vaker van mening dat de kermis te klein is, en vinden oudere Haarlemmers juist vaak de kermis te groot in omvang.

Op de volgende pagina's vindt u enkele toelichtingen op de antwoorden van omwonenden op deze vragen.

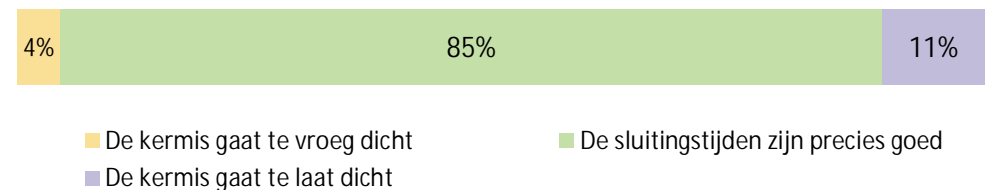
Wat vindt u van de tijdsduur van 12 dagen van de kermis? (n=575)

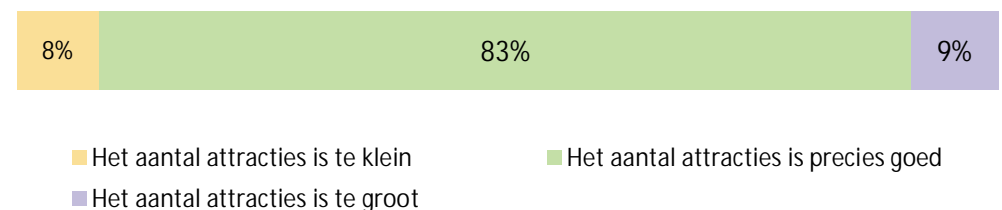
Wat vindt u van de openingstijden van de kermis? (n=575)

Wat vindt u van de sluitingstijden van de kermis? (n=575)

Wat vindt u van de omvang van de kermis? (n=575)

Toelichtingen oordeel openingstijden

Drie procent vindt dat de kermis te vroeg open gaat (geel), zeven procent zou juist liever een vroegere openingstijd zien (paars) en een overgrote meerderheid (89%) vindt het precies goed. Enkele toelichtingen bij deze vraag:

"Ik vind ook dat de kermis er te lang is op Koningsdag. 10.00 uur open vind ik te vroeg voor een vrije dag!"

"Zou van mij ook eerder mogen als dat voor de eigenaren meer oplevert. Mij maakt het niet uit."

"10.00 uur of 11.00 uur zou een mooie tijd zijn"

"Zolang het straatverkeer en Kermislawaaï mij 's ochtends niet wakker maakt voor 9 uur, is het OK."

"15:00 uur lijkt mij wat beter. De meeste mensen gaan pas in de namiddag op stap."

"Het mag wat mij betreft op de woensdag ook iets eerder voor de basisschool leerlingen."

"Goede tijden: voor ons als bewoners hierdoor relatief rustige ochtenden."

"Prima zo, kunnen we 's morgens nog wat boodschapjes doen en de auto daarna nog voor de deur kwijt."

Toelichtingen oordeel sluitingstijden

Drie procent vindt dat de kermis te vroeg sluit (geel), elf procent zou de kermis liever later zien sluiten (paars) en een meerderheid (85%) vindt het precies goed. Enkele toelichtingen bij deze vraag:

"22:00 uur in plaats van 23:00 uur is een verbetering ten aanzien van de veiligheid. Grimmige sfeer door hangjongeren wordt zo voorkomen."

"Heel erg netjes om op dodenherdenking om 18.00 uur te sluiten. Voor vele mensen is dit heel belangrijk. Dus verstandig om dit in de toekomst aan te houden."

"In het donker geeft de kermis een nog mooiere aanblik, weekend mag wat latere sluitingstijd hebben"

"Langer open lijkt me vooral voor de direct omwonenden vervelend. Je wilt ook geen dronken mensen tot diep in de nacht hebben rondhangen op de kermis... Lijkt me prima zo."

"Ik denk dat het voor de mensen in de Zaanenstraat prettig zou zijn als ze iets eerder dichtgaan. Bijvoorbeeld 21:00 doordeweeks en 22:00 op vrijdag en zaterdag."

"Ik zie liever dat als de kermis hier blijft het echt een familiekermiss wordt en sluit om 19.00 uur.."

"Ik begrijp heel goed dat de kermisuitbaters hun geld moeten verdienen, dus als je ze welkom heet in onze stad, moeten ze ook wel de ruimte krijgen qua openingstijden."

"Mooie tijden en er wordt netjes rekening gehouden met 4 mei."

Promotionele waarde kermis

Een derde van de omwonenden zou de kermis aanbevelen aan vrienden. De omwonenden is een vraag voorgelegd die de promotionele waarde van de kermis in kaart brengt aan de hand van de Net Promoter Score, die positief is en uitkomt op 8% (zie kader voor toelichting).

Net Promoter Score

Net promoter score (NPS) is een tool die gebruikt kan worden om de klantloyaliteit te meten. De net promoter score kan worden berekend door de klant één vraag voor te leggen: Hoe waarschijnlijk is het dat u ons zult aanbevelen aan een vriend of collega? Om antwoord te geven kan de respondent een score van 0 t/m 10 invullen. De scores worden verdeeld in drie groepen:

- Promoters: respondenten die een score 9 of 10 hebben gegeven.
- Neutrals: respondenten die een score 7 of 8 hebben gegeven.
- Critici: respondenten die een score 0 t/m 6 hebben gegeven.

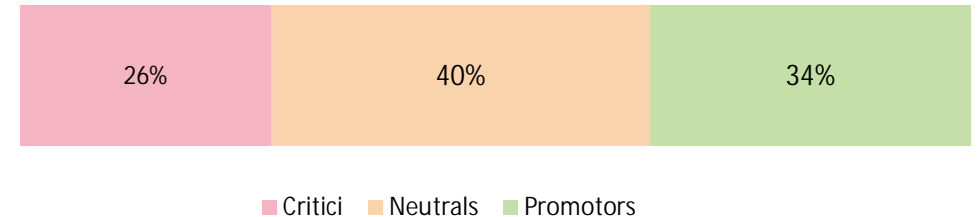
De score wordt als volgt berekend: $NPS = \% \text{ promoters} - \% \text{ critici}$.

Er is een groep van één op de drie omwonenden die zeer positief tegenover de kermis staat. Een kwart is juist kritisch over de kermis. Dit kan komen door de overlast, maar ook vanwege het oordeel dat de kermis te klein of te verouderd is.

Merendeel suggesties gaan over mogelijke verplaatsing

De omwonenden kregen tot slot de kans om suggesties voor de kermis mee te geven. De meeste suggesties gaan in over een mogelijke verplaatsing naar een andere locatie, waarbij er niet alleen mogelijke locaties worden genoemd, maar ook veel omwonenden aangeven dat ze dit geen goede ontwikkeling zouden vinden. Een aantal van deze opmerkingen staan op de volgende pagina. Hiernaast ziet u enkele overige opmerkingen, over onder meer een mogelijkheid tot tijdelijke parkeervergunningen op de parkeerproblematiek tegen te gaan, en het uitbreiden van het aantal attracties om de kermis aantrekkelijker te maken voor oudere kinderen en volwassenen.

Hoe waarschijnlijk is het dat u een bezoek aan de kermis zult aanbevelen aan een vriend/familielid/collega? (een cijfer van 1 tot 10 is omgerekend volgens de Net Promoter Score, zie ook kader, n=575)

"Zorg dat er kortingsbonnen deur aan deur verspreid worden. Mensen die geen krant hebben krijgen dit niet. Het bevordert meteen de omzet."

"We misten een grote spannende attractie. Voorheen was er altijd op de kop van de kermis iets hoogs of iets dat hoog en snel was. Spannend voor de iets grotere kinderen, vanaf 10."

"Wat meer spannende attracties voor volwassenen. Dat ontbrak nu echt! Te veel kinderattracties waardoor het al vroeg stil was op de kermis. Zo verdienen de exploitanten niet veel. Ze moeten al zoveel concessies doen."

"Tijdens de kermis een parkeervergunning afgeven voor de hele buurt (zoals met de basketbalweek en daar dan wel op controleren) en dat er per huis 2 vergunningen worden verstrekt. En dat de Orionweg richting de Zaanenlaan openblijft voor het autoverkeer."

"De doorgaande weg aan de Orionweg zou evt open kunnen blijven, er staat maar 1 attractie op dit stukje en het zorgt voor redelijk wat verkeershinder door een grote straat af te sluiten."

Suggesties rond verplaatsing kermis

Er zijn veel suggesties (en argumenten) voor de verplaatsing van de kermis, te lezen in de linkerkolom. In de rechterkolom een beeld van de opmerkingen die juist pleiten voor behoud van de kermis in de wijk:

"Zou mooi zijn als de kermis niet meer zo midden in een woonwijk wordt neergezet. Wellicht kan het meer naar de rand van de stad?"

"Wij zouden graag zien dat de kermis op een andere plek in Haarlem komt te staan. Niet van deze tijd, overal zijn kermissen verdwenen uit woonwijken. Een overblijfsel uit de vorige eeuw, een kermis in een woonwijk."

"Wellicht is de kermis beter op zijn plaats in het Noordersportpark of de Waarderpolder."

"Graag deze kermis verplaatsen naar bijvoorbeeld sportcomplex DSS parkeerterrein."

"Het is elk jaar opnieuw een storende factor in een fijne woonwijk. Een kermis hoort naar onze mening thuis op een festivalterrein/binnenstad/afgelegen gebied."

"Mijn suggestie is om de kermis op een open plek te situeren waar voldoende parkeerruimte is."

"Ik zou graag de motivatie van de gemeente horen waarom een kermis in een woonwijk te plaatsen en niet buiten de stad. Ik kan me geen reden bedenken. Voor de omwonenden geeft dit veel overlast, voor de bezoekers maakt het niet zoveel uit waar ze heen gaan. En hoe wordt de veiligheid gegarandeerd? Als er iets misgaat bij een attractie zou dit direct impact kunnen hebben op een omliggend huis en/of de bewoners."

"Wij wonen hier 40 jaar en weten niet beter dan dat ieder jaar de Kermis op de Zaanenlaan komt. Natuurlijk gebeurt er wel eens wat ondanks de nodige voorzorgsmaatregelen. Maar we zouden het jammer vinden als de Kermis zou verdwijnen."

"Wij vinden het ieder jaar een ontzettend leuk evenement en hopen er nog vele jaren van te genieten. Ik hoor zelf geen klachten van mensen die hier al lang wonen maar alleen van de nieuwkomers. Ik vind het erg jammer als een zo lange traditie zou verdwijnen."

"We moeten eens ophouden ons te laten gijzelen door een kleine groep bewoners welke de kermis weg willen hebben. Deze personen zijn hier komen wonen terwijl de kermis er al was. De kermis wordt uitstekend georganiseerd en overlast is tot een minimum beperkt. Het zou zonde zijn als de oudste kermis van het land verplaatst zou worden naar een plek waar het einde van dit feest zou zijn."

"We hopen dat de Kermis op de Zaanenlaan blijft. Hou ook vast aan de combinatie met de meivakantie dan hebben de mensen die zich eraan ergeren de mogelijkheid om weg te gaan."

"Wat is nu 2 weken in een jaar! Ik heb meer last van de honkbalweek!"

"De kermis heeft een lange traditie in deze buurt. Deze moet behouden worden. Het verbindt mensen in de buurt en zeker de jonge gezinnen kijken hier altijd erg naar uit."

